

**GOZDNO
GOSPODARSTVO**
SLOVENJ GRADEC D.D.

leto: XXXVIII maj 2006

število: 5

Viharnik

Poštnina plačana pri
pošti Slovenj Gradec
Cena 660 sit (2.75 €)

naslovna tema

Sgermovo smreko smo ponovno izmerili

gozdarstvo

Delavnica o negi gozdov

intervju

Mizarski mojster Alojz Rek starejši

ljudje in dogodki

Minulo delo

Sgermovo smreko smo ponovno izmerili

Jerneja Čoderl, univ. dipl. inž. gozd., Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Slovenj Gradec

Sgermova smreka je drevo preteklosti; daleč nazaj, pred približno tristo leti, je smrekovo seme padlo na plodna tla, klica se je trdno zasadila v pohorsko zemljo in pričela poganjati, rasti vse više in više ...

Najvišja

Rudi Sgerm, drugi z leve

Sgermova smreka je naravni spomenik sedanjosti. S ponosom jo domači Sgermovi pokažejo vsakemu, ki je željan občudovati mogočno drevo. Nanjo smo prav tako ponosni gozdarji, ki tudi v gospodarjenju s posameznim drevesom vidimo svoje poslanstvo. Po Zakonu o gozdovih (1994) so naravne znamenitosti oziroma redkosti v gozdu in gozdnem prostoru drevesa s premerom v prsni višini nad 120 cm in gozdna drevesa z izjemnimi lastnostmi. Zavarujejo se po predpisih, ki urejajo varstvo

Mladi Gregor Sgerm

naravne dediščine. Sgermova smreka je drevo z izjemnimi lastnostmi. Le po premeru v

Posvet pred odhodom v gozd

Sodelujoči pri izmeri

prsni višini ne bi sodila med drevesa, ki bi jih veljalo zaščititi, daleč pa presega druge smreke s svojo izjemno višino.

Veliko pohorskih kmetij premore v svojem gozdu kakšno posebno drevo, drevo, na katero so gospodarji ponosni, ga varujejo in nanj opozarjajo svoje naslednike v smislu: naj raste, naj stoji, je nekaj posebnega in simbolizira naš rod. Ne vemo, katera generacija Sgermovih je prva oblikovala svojstven odnos do njihovega drevesa. Čas gospodarjenja Rudija Sgerma je dokumentiran z izmerami njihove smreke, ki jih je izvajal domač sin – pokojni profesor Franjo Sgerm, predavatelj na gozdarski fakulteti. Franjo Sgerm je s podatki o izjemnem pohorskem drevesu seznanil javnost z več objavami. Že leta 1938 je Sgermova smreka dosegla višino 51 m, v času, ko je bil Rudi Sgerm 18-letni mladenič. Leta 1980 so namerili višino 57,5 m. Premer pohorske velikanke je bil tega leta 105 cm. V 42. letih je Sgermova smreka zrastle v višino 6,5 m oz. 15 cm/leto, če predpostavimo enakomerno rast ves čas, kar pa pomeni poenostavitev in v rastni dinamiki drevesa ni običaj. V letu 1980 so Sgermovi smre-

ki določili tudi starost z izvrtkom. V objavljenem gradivu izvemo, da je bila leta 1980 Sgermova smreka stara 230 let. Prostornina drevesa je bila tega leta ocenjena na 15 m³. Leta 1995 so pohorsko izjemno drevo merili večkrat. Meritve so izvajali predstavniki Uprave Republike Slovenije za varstvo narave iz Ljubljane, predstavnik Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Maribora in dr. Božo Koler s Fakultete za gradbeništvo in geodezijo iz Ljubljane. Meritev dr. Kolerja 14. 7. 1995 je vzeta za natančno in zanesljivo, uporabil je geodetsko metodo trigonometričnega višinomerstva in Sgermovi smreki nameril višino 61,7 m z možnostjo odstopanja 9 cm. V petnajstih letih se je višina smreke povečala za 4,2 m. Prsni premer je bil leta 1995 108 cm.

Ker je Sgermova smreka vse bolj poznano drevo, je želja Sgermovih in gozdarjev, da razpolagamo s svežimi podatki o njenih dimenzijah. Ob Svetovnem dnevu Zemlje, 22. 4. 2006, je Zavod za gozdove Slovenije usmeril svoje delovanje v popularizacijo dreves z izjemnimi lastnostmi. V Območni enoti Slovenj Gradec smo aktivnosti posvetili naši

smreki in organizirali njeno ponovno uradno meritev. Po desetih letih je izmero znova izvedel dr. Božo Koler. Izmera je potekala 5. 4. 2006 s sodelovanjem domačih Sgermovih in gozdarjev. Rudija Sgerma je pri terenskem delu v gozdu dobro zastopal vnuk Grega Sgerm, Blaž Kristan pa je tako ali tako zmeraj pripravljen sodelovati pri izvajanjih in dogajanju okoli smreke velikanke.

Izmera Sgermove smreke je bila izvedena s sledečimi instrumenti:

- elektronski tahimeter Leica TC 605 L – merjenje dolžin, horizontalnih smeri in znitnih razdalj;
- ročni merski trak – izmera obsega smreke na prsni višini 1,3 m od tal;
- teodolit Carl Zeiss Theo 080 – vertikalnost smreke oz. projiciranje vrha smreke na prsno višino.

Občutki pri pogledu skozi instrument v še vedno polno oigličan, zdrav, vitalen vrh Sgermove smreke so veličastni. Drevo kljub visoki starosti še rase. Koliko se je višina Sgermove smreke spremenila v zadnjih desetih letih? Dr. Koler je skrivnosten – treba bo počakati na izračune.

Premer drevesa pa ni takšna zapletena geodetska skrivnost. Namerili smo 113 cm. Drevo se je v desetih letih odebelilo za 5 cm.

Tehnično poročilo o geodetski izmeri višine Sgermove smreke je dr. Koler posredoval ZGS OE Slovenj Gradec 19. 4. Na osnovi izmere narejeni izračuni so pokazali, da je Sgermova smreka v zadnjih desetih letih zrastle za 10 cm. Geodetsko določena višina najvišje smreke v srednji Evropi je 61,8 m.

Z rezultati izmere smo javnost seznanili ob Svetovnem dnevu Zemlje na prireditvi na kmetiji Sgerm. Za sodelovanje ob izmeri in ob predstavitvi rezultatov se gozdarji zahvaljujemo domačim in Občini Ribnica na Pohorju.

Sgermova smreka ostaja vitka, v nebo segajoča, z močnim dniščem in mogočnim koreninskim pletežem, ki jo učvrščuje v pohorski zemlji. Sgermova smreka je drevo prihodnosti. Še dolgo ne bo dosegla svoje fizične zrelosti. Drevo prihodnosti ostaja z nadaljevanjem Sgermovega rodu, ki ga simbolizira skozi več generacij. Seme Sgermove smreke veter raznaša v okolico in zagotavlja, da že danes gradi gozd prihodnosti.

Sgermova smreka od korenin na vzgor

Uradna izmera Sgermove smreke je bila tudi medijsko zanimiva

Geodet Božo Koler pri pripravi izmere najvišje smreke v Sloveniji

Informativni gozdarski storži v aprilu

Gorazd Mlinšek, univ. dipl. inž. gozd., Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Slovenj Gradec

Lahko mi verjamete, da je bil letos 1. april jasen. V letošnjem aprilu – po meteoroloških statistikah najbolj deževnem mesecu v letu – smo Korošci preživeli 12 delno do popolnoma jasnih dni. Ta dan smo imeli na Koroškem zjutraj celo slano, manj intenzivno je ta pobelila nižinske predele tudi v jutranjih urah 8. in 9. aprila (do 0 °C). 8. aprila se je zrak ohladil celo do 3 °C, drugače pa so bile izmerjene najnižje jutranje temperature od 2 do 12 °C (27., 28. in 29. april), najvišje dnevne temperature pa od 6 do 18 °C (1. in 2. april). Z intenzivnim deževjem (bolj pogoste in močnejše nevihte) se nam letošnji april ni izneveril le zadnje štiri dni, ko so se pričeli prvomajski prazniki. Ostali aprilski deževni dnevi pa so bili lokalno različno evidentirani kot delno deževni dnevi (ali je kratkotrajno deževalo podnevi ali pa v nočnih urah kot rahlo rosenje in rahle nevihte). V dolini se je zima poslovila od nas že marca, v višjih legah pa je vztrajala tudi aprila. Še debelo snežno odejo na vrhovih koroških planin je sneg dodatno odebelil za 10 in več cm v nočnih in jutranjih urah 6., 7. in 30. aprila, te dni pa so bila nekaj ur zasnežena tudi pobočja do 550 m nadmorske višine.

V aprilu so potekale priprave objektov za letošnjo sadnjo. V drevesnici Omorika je bilo sadik za planirano sadnjo dovolj (razen macesna), vendar pa so bile sadike gorskega javorja in velikega jesena zelo male. Zato so revirni gozdarji v posameznih krajevnih enotah OE Slovenj Gradec del planirane spomladanske sadnje predstavili na jesen. V zasebnih gozdovih bo izvršena sadnja in zaščita v okviru razpoložljivih državnih proračunskih denarnih sredstev za obnovo gozdov (sofinancirano delo – nacionalni program, zavrnjene vloge EPD 2006, sadike za obnovo v projektih EPD 2006 in po nacionalni shemi). Del sadnje v za-

sebnih gozdovih je bil izveden že v aprilu. V državnih gozdovih, kateri se razprostirajo v višjih legah, zaradi snega sadnja v aprilu še ni bila možna. Sadike so v drevesnici Omorika še pravočasno izkopal (preden so pričele odganjati) in jih skladiščili v hladilnico. Zaščitna sredstva za varstvo gozdov v aprilu še niso bila dobavljena na območne enote, ker še ni bil dokončno izveden razpis za dobavo teh sredstev. To se je zgodilo v začetku maja. Upam, da bomo prejeli načrtovana zaščitna sredstva (mrežasti tulci, mreža za skupinsko zaščito sadik, premazi) in feromonske vabe (za privabljanje velikih in malih lubadarjev v škatlaste režaste pasti) še pred izidom te številke Viharnika. Nego v okviru letošnjih okleščenih razpoložljivih državnih proračunskih sredstev in razpoložljivih evropskih sredstev (potrjene vloge projektov EPD 2006, 2007, 2008) bo potrebno izvesti v zasebnih gozdovih. Dober lastnik gozda mora skrbeti za svoj gozd neobremenjeno glede na subvencije (plačilo za vzpodbudo oz. del sofinanciranja opravljenih gojitvenih in varstvenih del), zato ne bo nič narobe, če bo izvedel kakšno načrtovano delo po navodilih javne gozdarske službe neodvisno od sofinanciranja, saj bo s svo-

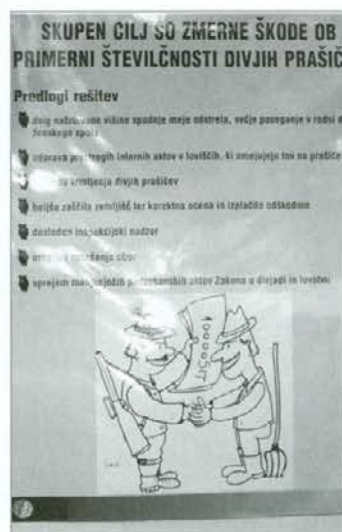
jim vložkom poskrbel za boljšo kvaliteto domačega gozda. V koroškem gozdnogospodarskem območju je v drugi polovici aprila pričela močno cveteti smreka, cvetenje pa se je zelo intenzivno nadaljevalo v maju. Letošnje zelo močno cvetenje pri smreki ni normalno, saj ima smreka polne semenske obrode v normalnih razmerah vsaka štiri leta. Mor-da je letošnje cvetenje reakcija na zelo veliko sušo v letu 2003 ali na spreminjajoče se klimatske razmere (načeti ozonski pas okoli Zemlje, močnejše žarčenje ...). Če se rastlina čuti ogroženo, močno semeni – to je garancija za ohranitev vrste. Sicer pa ni nič drugače pri ljudeh – na Zemlji imajo največ potomcev reveži. Za močno cvetenje in semenitev porabi drevo (in ostale rastline) veliko energije, takšno drevo postane manj vitalno in manj odporno proti raznim škodljivim vplivom. V kolikor bodo vremenske razmere ugodne za razvoj podlubnikov, lahko pričakujemo njihovo prenamnožitev na smreki. Zato poskrbite za takojšnji posek in sanacijo lanskih in letošnjih lubadarskih žarišč. Preverite, če so v vašem gozdu po snegu in vetru polomljena drevesa – tudi polomljeno drevje je primerno za naselitev podlubnikov – in poskrbite za takojšno pospravo in ureditev teh površin. Vse napotke in nasvete za sanacijo dobite pri vašem revirnem gozdarju. V aprilu, delno pa tudi že prej, so gozdarji javne gozdarske službe (ZGS) na gozdnem drevju evidentirali velike poškodbe, katere je povzročila jelenjad predvsem na prisojnih pobočjih Zgornje Mežiške doline. Poškodbe po tej divjadi so opazne tudi v ostalih predelih slovenjgraškega gozdnogospodarskega območja. Gozdarji opažamo, da so bile poškodbe po jelenjadi prejšnja leta v mladih sestojih razpršene in so se teritorialno večale, letošnje poškodbe pa so skoncentrirane. Zaradi hudih zimskih raz-

mer (debela snežna odeja) si je jelenjad našla primernejša zimovališča na sončnih pobočjih, kjer je bila skoncentrirana. Posamezni lastniki so prijavili škode po jelenjadi lovskim družinam, katere imajo lovišče na poškodovanem teritoriju. Tudi v državnih gozdovih bomo v maju končali z evidentiranjem poškodovanih sestojev in seznam posredovali Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Slovenije.

Letos je v Gornji Radgoni od 21. do 23. aprila potekal sejem o lovu. To je bil že 4. mednarodni sejem lovstva, ribištva, turizma in aktivnosti v naravi. Na njem je sodeloval tudi ZGS, in sicer gozdarji OE Slovenj Gradec in OE Nazarje. Javnost so na slikovit način poučili o divjem prašiču in škodah, ki jih povzroča vse bolj številna čekanasta divjad. Obiskovalcem so bili predstavljeni tudi postopki, kaj morajo storiti oškodovanci za prijavo škode, da dobijo plačano odškodnino. V času sejma je gozdarski sindikat OE Slovenj Gradec organiziral strokovno ekskurzijo v Gornjo Radgono in njeno okolico. V Gornji Radgoni nas je sprejel revirni gozdar Zdravko Bukovec in nas vodil po poplavnih gozdovih Mure. Predstavil nam je Mestno šumo ob Lesjakovi strugi,

Plakat na lovski razstavi ZGS v Gornji Radgoni

Plakat na lovski razstavi ZGS v Gornji Radgoni

katero so uspeli gozdarji zaščititi kot gozd s posebnim pomenom in ima status gozdnega rezervata. Ta gozd in še posamezni ostanki logov in dobrih imajo pomembno vlogo za uravnavanje vodnega režima v času poplavljanja reke Mure. Nasilni posegi po teh naravnih zadrževalnikih odvečne vode puščajo hude posledice v urbanih predelih. Večji del površine krajevne enote ob Muri zajema veliko vinorodnih predelov, kjer mora kljub zelo razdrobljeni posesti strokovno gozdarsko delo potekati nemoteno in tekoče. Ogledali smo si tudi radgonsko zgodovinsko znamenitost – vinsko klet, iz katere je bila prodana prva steklenica radgonskega bisera leta 1852. V prijetni zgodovinski zgradbi radgonske vinske kleti imajo naši kolegi tudi svoj sedež; gozdarji se vendarle moramo prilagajati terenskim razmeram. Z dobro domačo hrano smo se podkrepili na turistični kmetiji Borko v Črešnjevcih, kjer sta se nam pridružila gozdarski strokovnjak iz Negove in sindikalni delavec Stanko Rojko.

20. in 21. aprila 2006 so v prostorih gozdarske fakultete potekali gozdarski študijski dnevi z naslovom »Monitoring gospodarjenja z gozdom in gozdnato krajino«. Na študijskem

posvetu so bile predstavljene številne dosedanje strokovne naloge in projekti o gozdovih in gozdnati krajini Slovenije s strani gozdarskih raziskovalnih institucij. Podajanja so bila zanimiva predvsem za načrtovalce – izvajalce gozdnih inventur v slovenskih gozdovih.

Kar nekaj časa smo gozdarji ZGS porabili za izobraževanje lastnikov gozdov in aktivnosti za pripravo letošnjega tedna gozdov, kateri bo od 29. maja do 3. junija 2006. Geslo letošnje prireditve bo »Gozdovi za prihodnost«, tema tedna gozdov pa bo nacionalni gozdni program. Na vsaki območni enoti bo izveden po en javni forum s predstavitvijo tega programa in javno razpravo. Na Koroškem bo javni forum 7. junija. Vsem zainteresiranim bomo z vabilom še pravočasno sporočili lokacijo. Pri pripravi foruma bosta sodelovala tudi naša območna enota in Koroško gozdarsko društvo. Predstavitve Nacionalnega gozdnega programa in moderiranje javne razprave bo zagotovilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. 24. maja 2006 bomo gozdarji ZGS, OE Slovenj Gradec ob pomoči učiteljev in učencev Osnovne šole Prežihovega Voranca izvedli regijski

kviz za osnovnošolce. Kviz bo potekal po gozdni učni poti Navrški vrh. Na tej prireditvi bomo obudili spomine na postavitev te zanimive poti, letos namreč mineva dvajset let njenega obstoja.

Seznajeni smo bili tudi z letošnjim srečanjem evropohodnikov v Mačkovcih (13. 5. 2006) in z evropohodom 2006, ki bo letos potekal po E7 od madžarske meje (Belinci) do Sotle (od 22. 6. do

Najdebelejša vrba v Sloveniji raste v poplavnem gozdu v Lesjakovi grapi v bližini Gornje Radgone

19. aprila 2006 smo se v prostorih Krajevne enote Vrhnika sestali člani komisije za evropske pešpote. Čez Slovenijo sta speljani dve evropski pešpoti E6 (tudi čez naše območje od prelaza Radelj do Ciganije in Slemen) in E7. Na sestanku smo bili seznajeni s poročilom dela komisije v letu 2005 in o programu aktivnosti na evropskih pešpotah v letu 2006.

28. 6. 2006). Za zaključek bo na Češkem prireditve, kjer se bodo srečali pohodniki vseh evropskih držav, skozi katere vodijo evropske pešpote (od 8. 9. do 10. 9. 2006).

22. april je svetovni dan Zemlje. Gozdarji smo si ob tem pomembnem dnevu, ko se spomnimo najrazličnejših ran, katere povzroča Zemlji človek, ne pozabimo pa na smetišča in rane v domačem (slovenskem) gozdu, izbirali posebno in zanimivo drevo v območju. V Območni enoti Slovenj Gradec smo največ energije posvetili Sgermovi smreki v Orlici na Pohorju (občina Ribnica na Pohorju), ki je najvišja smreka v Sloveniji, pa tudi v Evropi. 5. aprila je geodet dr. Božo Koler s Fakultete za geodezijo in gradbeništvo po desetih letih uradno izmeril Sgermovo rekorderko. V 10 letih je zrasta za 10 cm in je danes visoka 61,80 metrov. Družbo ji delata še dve velikanki. Meritve pa smo uradno predstavili na svečani prireditvi pri Sgermu 22. aprila. Prireditve so se udeležili številni gostje, med njimi je bila kot gostiteljica Marija Sgerm, županja Občine Ribnica na Pohorju. Predstavitve je bila tudi medijsko zelo odmevna.

Člane koroškega sindikata ZGS je sprejel v Leskovi grapi pri Gornji Radgoni revirni gozdar Zdravko Zabukovec

Člani koroškega sindikata ZGS v Mestni šumi v Gornji Radgoni (21.04.2006)

Delavnica o negi gozdov

Zdenka Jamnik, univ. dipl. inž. gozd., ZGS KE Radlje

Izobraževanje lastnikov gozdov poteka na območju Radelj že vrsto let. Prvi tečaji iz gojenja gozdov so bili kmalu po letu 1970 na Sv. Antonu na Pohorju. Pred dobrimi desetimi leti smo prav tu začeli z izobraževanjem v obliki delavnic, kjer so udeleženci lahko aktivno sodelovali in izrazili svoje mnenje.

Gozdarji smo prepričani, da je znanje potrebno obnavljati, ga dopolnjevati s praktičnimi izkušnjami, predvsem pa graditi na kvaliteti. Temu je bilo namenjeno tudi letošnje druženje 27. marca na Sv. Antonu, kjer se je zbralo skoraj 30 lastnikov s Sv. Antona, iz dela Vuhreda, z Orlice in s Sv. Vida. Dobra udeležba potrjuje, da si takih srečanj želijo tudi lastniki gozdov.

Naše druženje je bilo najprej v prostorih osnovne šole, kjer smo podali informacije o spremembah sofinanciranja vlaganj v gozdove. Od leta 2004 se sofinancirajo gojitvena dela iz sredstev EU tudi v gozdarstvu. Delež teh se povečuje in znaša v letu 2006 za KE Radlje 10 milijonov SIT. Vsa gojitvena dela, ki so subvencionirana, morajo biti planirana v gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtih in v letnem planu, predvsem pa morajo biti kvalitetno opravljena. Gojitvena dela, ki so subvencionirana iz sredstev EU, kontrolira tudi ministrstvo, zato je kvaliteta še toliko pomembnejša.

Osvežili smo pridobljeno znanje o negi gozdov, izmenjali izkušnje, opozorili na pomembnost posameznih ukrepov nege v razvoju gozda, pravočasnost in intenziteto izvajanja, predvsem pa na kvaliteto izvedbe del. Poudarili smo, da tisto, kar lahko naredi narava, prepustimo njej (naravna obnova). Prikazali smo stroške sadnje in zaščite, ki so zelo veliki. (sadnja 2000 plemenitih listavcev/ha in zaščita znašata 1,624.000 SIT – vir: Zdravko Miklašič, diplomatska naloga). Izmenjali smo si izkušnje o za-

ščiti sadik pred divjadjo, lastniki pa so pokazali interes za kolektivno zaščito.

Poudarjeno je bilo, da je zelo pomembna pravočasna in kvalitetno opravljena nega v mladosti, kjer gre za negativno izbiro. Še posebej intenzivna mora biti nega na bogatih rastiščih, predvsem pa ne smemo zanemariti skupin s plemenitimi listavci. Pomembnost in intenzivnost ukrepanja pri vzgoji listavcev smo podkrepili z izmerjenimi podatki na ploskvi jesenovega drogovnjaka na Majerhofu nad Radljami.

Vse izkušnje smo v drugem delu dneva preverjali na terenu na konkretnih objektih pri Krištanu in Čavku. Prvi objekt je bil izpred desetih let, ko so udeleženci delavnice praktično izvedli redčenje listavcev. Zanimivi so bili komentarji o intenziteti izvedenih ukrepov. Med označenimi so ostali še neposekani osebki. Na koncu smo skupaj ugotavljali, da se vse, kar je zamujeno, odraža na vitalnosti osebkov, predvsem pa je slabša kvaliteta.

Zanimiv je bil drogovnjak plemenitih listavcev, kjer so bili do sedaj opravljeni vsi potrebni ukrepi. To je bila izkušnja, ki je udeležence prepričala, da pravočasno in kvalitetno opravljena nega daje vidne rezultate, kar se odraža na kvaliteti gozda.

Veliko pozitivnih mnenj je bilo na zadnjem objektu (mešan drogovnjak smreke in plemenitih listavcev), kjer je bilo v jeseni 2005 izvedeno zapoznelo prvo redčenje. Lastnik je udeležencem pojasnil, da je bila nega pomanjkljiva. Redčenje je bilo zamujeno in zaradi tega je v letošnji hudi zimi sesto prizadel manjši snegolom (predvsem pri smreki). Sami so ugotavljali, da smreka ne sodi na vsako rastišče, da je potrebno z nego pričeti pravočasno in seveda s primerno intenziteto.

Udeleženci so bili veseli izmenjave izkušenj. Želijo si še podobnih izobraževanj, predvsem pa še naprej dobrega so-

delovanja z gozdarji.

Za sodelovanje se v imenu goz-

darjev zahvaljujem kmetijama Čavk in Krištan.

Udeleženci delavnice v gozdu

Narava ne dela po merilih človeške etike

Tone Pridigar, univ. dipl. inž. gozd., vodja odseka za gozdne živali in lovstvo, Zavod za gozdove Slovenije

(komentar k članku g. Marjana Konečnika)

Razumel bi, če bi članek napisal nekdo, ki ni lovec in razmišlja o divjadi po merilih človeške etike, vsekakor pa od lovca pričakujemo, da gleda na stvari s širšega biološkega vidika in da se ne drži, kakor je sam napisal, »plota kot pijanec« in se ne oklepa preživelih živinorejskih metod. Te nimajo z upravljanjem s srnjadjo nič skupnega, v naravi veljajo popolnoma druge zakonitosti. Obstoj posameznega osebk, naj bo to žival ali rastlina, je podrejen višjemu nivoju – populaciji in življenjski skupnosti.

Današnje sonaravno usmerjeno lovstvo, če želi biti uspešno, mora tudi v današnji kulturni krajini v največji možni meri upoštevati naravo. Ta ima za usklajevanje razmerij med divjadjo in okoljem še vedno več vrst samoohranitvenih mehanizmov. Iz našega prostora sta že dolgo izločena volk in ris, prava plenilca srnjadi. Ostajajo pa odpor okolja, bolezni, zime in še kaj. V te mehanizme usklajevanja je vključen tudi lovec. Ta načrtno jemlje določeno število srnjadi po spolni

in starostni strukturi. Žal pa lovčev poseg po plenu, pa če se še tako trudi, še zdaleč ni tako naravno selektiven, kot je vpliv naravnih regulatorjev. Naravno selektiven je tudi vse manj, saj je vedno manj lovcev, ki še ostrijo lovske čute s čakanjem in zalezovanjem plena. Vse več je tistih, ki se vozijo po loviščih ter tu in tam kaj uplenijo, in tistih, ki le iščejo lepe trofeje. Kvalitetne srnjadi in dobrih trofej pa bo v loviščih več, če bo populacija usklajena z življenjskim okoljem. Pri doseganju usklajenosti pa nam je zima samo v pomoč. Razkrila nam bo, v kakšnem stanju je populacija. Biokazalci, ki jih spremljamo pri srnjadi in okolju v Pohorskem LUO, kamor spada tudi LD Golavabuka, kažejo na preštevilno srnjad (trendi telesnih tež, številni gumbarki), kar je v veliki meri tudi posledica nedoseganja načrtovanega odvzema srnjadi v zadnjih letih. Prepričani smo, da bo letošnja zima populaciji srnjadi samo koristila. Izločila bo v pretežni meri manj vitalne osebk, ki bi jih moral lovec že prej. Tako očiščena populacija na novo zaživi, kar bodo pokazali ugodni trendi gibanja

biokazalcev v naslednjih letih.

Poleg preživetja manj vitalnih osebkov so slabe strani krmljenja tudi te, da prihaja do večjih koncentracij, medsebojnih stikov in večje možnosti prenosa bolezni na zdrave živali. Ob nepravilni sestavi krme pa pomeni tudi povečano objedanje gozdnega mladja. Znano je, da suha krma in močna krmila (koruza), s katero je avtor članka krmlil srnjad, povzroča prebavne motnje,

ohlajanje živali in povečuje potrebo po vodi, zato jo sili k povečanemu objedanju mladja. Za Slovenijo ocenjujemo, da je okolje ohranjeno tako, da bo srnjad kot populacija preživela, zato krmljenje ni potrebno in ni dovoljeno.

Dotaknil bi se še trditve, da Zavod dovoljuje krmljenje srnjadi nad 1000 m nadmorske višine. To vsekakor ne drži. Velika napaka bi bila poskusiti s krmljenjem zadržati

srnjad v tako neugodnih življenjskih razmerah. Sama si zna poiskati pozimi bistveno ugodnejše nižje ležeče tople lege, kjer preživi zimsko stisko, na katero se je prilagodila v milijonu let obstoja. Le tako je preživela do danes. Še naprej jo moramo obravnavati in ohraniti kot divjo žival, ki je sposobna preživeti sama.

Za srnjad bomo naredili največ, če bomo v sodelovanju z lastniki gozdov vlagali v izboljšanje življenjskih pogojev (sadnja plodonosnih vrst, vzdrževanje gozdnih robov, grmišč in drugo), pozimi zagotovili čim večji mir, v zares ekstremnih razmerah pa s posekom primernih drevesnih ali grmovnih vrst omogočili dostop do naravne hrane.

Zveza malih gozdnih posestnikov Slovenije – v čigavi službi?

Brane Širnik, univ.dipl.inž.gozd.

Nedavno smo v medijih zasledili informacijo o organiziranju Zveze lastnikov gozdov Slovenije, v katero se je na ustanovni skupščini povežalo enajst lokalnih društev. Povprečna velikost 350.000 zasebnih gozdnih posesti znaša na družinskih kmetijah dobrih 5 hektarov. V Sloveniji je kar tri četrtine gozdov v zasebni lasti, njihovo lastništvo pa je močno razpršeno.

V svojih izhodiščih so zapisali, da velika razdrobljenost posesti v Sloveniji prinaša številne nevšečnosti: veliko število delovnih nesreč v gozdovih, nekonkurenčnost malih posestnikov pri pogajanjih z lesno industrijo, slabo opremljenost lastnikov za delo v gozdu, milijon kubičnih metrov neposekanega lesa, ki ostaja v gozdu, slabo informiranost ipd.

Ugotovitve so nedvomno točne, ideja o združevanju pa vsekakor ni nova. Organiziranje društev, ki naj bi jih nova zveza pospeševala, naj bi sledilo v vseh okoljih. Spomnimo se neuspešnih poskusov združevanja v okviru Kmetij-

ske-gozdarske zbornice, nova zveza pa naj bi že s samim obstojem poskrbela za rešitve, in to ravno v trenutku, ko se pripravljata nov zakon o gozdovih in nacionalni program razvoja podeželja in gozdarstva. Pred usodnimi trenutki velja biti pripravljen. Ali bo nova Zveza resnično v službi malega lastnika ali pa pomeni zgolj novo orodje v rokah politike in ljudi, ki nenehno kolobarijo v telesih okoli nje, bo seveda pokazal čas. Pretirane evforije med ljudmi zatorej za sedaj še ni zaznati.

Mali gozdni posestniki so pri pogajanjih nasproti lesni industriji in njihovim dobaviteljem v zapostavljenem položaju, saj praviloma dosegaajo slabše odkupne pogoje za svojo surovino. Tržna logika ima svoja pravila, saj je pri večjih količinah interes kupcev sorazmerno večji in ga tudi opredmeti z višjimi odkupnimi cenami. Poznavanje tržnih razmer na lesnem tržišču specialisti pač izkoristijo za svoj zaslužek. Lesna industrija pa s kontinuiranimi dobavami in s količinskimi zagotovili večjih dobaviteljev tudi lažje uresničuje svoje poslovne cilje.

Ideja združevanja nikakor ni nova, saj pri naših sosedih že nekaj časa uspešno deluje. Poraja pa se vprašanje, ali ima kopirana ideja iz tujine realne možnosti preživetja tudi v našem okolju. Vsekakor se poraja nekaj dilem, ki jih bodo snovalci morali razrešiti, preden bo sicer dobra ideja v praksi propadla.

1. Društva malih lastnikov gozdov morajo delovati predvsem na lokalni ravni – vezana na teritorialne lesnopredelovalne baze, saj tukaj napajajo domače lesnopredelovalne industrije. Zaradi dragih in dolgih prevozov lesa se ekonomski učinki združene prodaje kmalu izničijo.

Na lokalni ravni se bodo pokazale težave zadostnih koncentracij, saj so intenzitete sečenj v našem gospodarjenju z gozdovi nižje kot v tujini, s tem pa tudi specifična pogajalska teža posameznega društva.

2. Sodelovanje v društvih je po Zakonu o društvih zasnovano na prostovoljni osnovi – člane druži skupni interes. V tem primeru je interes izključno ekonomski.

Nobena obnovljena obvezna oddaja lesa ne bo preživela. Edini argument društva bo nudenje »najboljših pogojev« na trgu.

3. Povečanje ekonomskih učinkov prodaje lesa z male posesti mora potekati brez državnih intervencij. Delovanje društev mora financirati lesna industrija, saj lahko z zagotovljenimi in kontinuiranimi dobavami del svojih stroškov nabave prenese na društva. Plačila pa so običajna šele po izpolnjenih pogodbenih obveznostih.

Državno financiranje delovanja tovrstnih društev bi pomenilo neposredni državni intervencionizem in nelojalno konkurenco drugim trgovcem. Takšen sistem ne bi preživel resne kritike in dolgotrajne organiziranosti. V kolikor pa bi se takšna združenja financirala od svoje provizije, pa bi le-ta oddaljila društvo od njegovega osnovnega poslanstva – maksimiranja tržnega izplena za svoje članstvo.

4. Društva so v tujini zastavljena iz posameznikov – strokovnjakov, ki nenehno spremljajo tržna dogajanja in skrbijo za obveščanje članov. Nikakršna velika organizacija pri tem ne

zdrži.

V Avstriji sistem društev zelo dobro deluje. Izkoriščajo veliko razvitost lesne industrije in golosečni sistem gospodarjenja z gozdovi, ki je na trgu hitro odziven. Samo na avstrijskem Koroškem je 41 takšnih društev, ki povezujejo 2960 članov z 287.000 m³ letne proizvodnje. Specifična pogajalska teža prodajalcev je tukaj bistveno večja in bolj prilagodljiva.

5. Avstrijska lesna industrija se orientira predvsem na oblovino smreke. Pestrost ponudbe v naših mešanih gozdovih pa povzroča dodatno razdrobljenost.

Za uspešno preživetje novega sistema združevanja bo potrebno izpolniti nekaj bistvenih predpostavk:

- ~ edini argument za lojalnost članov bo zagotovitev njihovega ekonomskega interesa,
- ~ samo specifična teža združenih kubičnih metrov v pravem času na pravem mestu bo argument pri pogajanjih za boljše prodajne pogoje z lesno industrijo,
- ~ združevanje na prostovoljni osnovi in delovanje na lokalnih ravneh,
- ~ vitka organizacija društev s strokovnjaki specifičnih znanj,
- ~ posredništvo in preprodajo lesa bo zamenjalo natančno načrtovanje dobav in natančno izpolnjevanje pogodbenih obveznosti.

Ali bodo novi načrtovalci rešili omenjene dileme, bo vsekakor pokazal čas. Upajmo, da bodo slabe zbornične izkušnje dobra popotnica za iskanje boljših rešitev, preden naši člani pobegnejo k tujim društvom.

Ampak ali je v združeni Evropi še sploh možno zajezi odliv lesa preko meja, ki jih več ni?

Druga obletnica poti na Rahtelov vrh

Miroslav Žolnir

Dne 29. maja 2006 mineva dve leti od slovesne otvoritve gozdne učne poti na Rahtelov vrh. Pot si je v tem času pridobila svoje številne obiskovalce in občudovalce. Rudi Potočnik jo je v letu 2005 obiskal kar 105 krat in se vsakič vpisal v vpisni zvezek.

Peter Cesar, idejni in izvedbeni vodja projekta, je ob otvoritvi poti, 19. maja 2004, v zvezek zapisal:

Predajamo to novo gozdno

učno pot na Rahtelov vrh v uporabo vsem ljubiteljem gozdov in lepe narave. Želja snovalcev poti je, da bi ljudje razmišljali o gozdu kot zapletenem, neponovljivem naravnem sistemu ter se zavedali pomembnosti ohranitve NARAVE. Na obrobju mesta imamo čudovite gozdove; pazimo na njih, ohranimo jih našim zanamcem in vsem obiskovalcem našega lepega mesta.

Peter Cesar

Jože in Jana Potočnik pa sta dodala:

Pot na Rahtelov vrh zajema naravno in kulturno bogastvo, ki ga je vredno spoštovati, ceniti in ga srčno ohranjati.

Iskrene čestitke Območni enoti Zavoda za gozdove, KE Slo-

venj Gradec, zlasti pa Petru CESARJU, snovalcu te poti in piscem prijazne in vsebinsko bogate knjižice. Ob tem dogodku sta sodelovala tudi Turistično društvo in Gostinsko-lesarska šola Slovenj Gradec.

Tetanus

Martina Sušec, dr. vet. med., VP Slovenj Gradec

Tetanus je bakterijsko obolenje, ki se najpogosteje pojavlja pri konjih. Redkeje zbolijo prašiči, prežvekovalci in v zelo majhnem odstotku psi.

Povzročitelj je bakterija *Clostridium tetani*, ki jo najdemo v zemlji, travi, senu, gnoju (fecesu) ... Zaradi njene lastnosti, da ustvarja spore, ostane na določenem področju dolgo nevarna (patogena). Hiter izbruh bolezni se pojavi v hlevih, kjer je slaba razkuženost in kjer živali niso cepljene (vakcinirane).

V organizem se vnese skozi rane, najnevarnejše so globoke vbodne rane, kjer se pod krasto ustvarjajo pogoji za razmnoževanje bakterij, ki potem ustvarjajo t. i. eksotoksine – tetanospazmine, ki povzročajo spremembe na živali.

Klinična slika je zelo izrazita:

- v prvi fazi tretja veka prekrije celo oko;

- konj je plašen in občutljiv;
- padec apetita, ker zaradi otrdelosti mišic vratu in glave ne more jesti, slinjenje;
- razkoračena stoja, ker lovi ravnotežje, otopela hoja;
- vrat je iztegnjen naprej, rep nazaj;
- otrdelost mišic skeleta in dihalnih mišic ter posledič-

no težko dihanje;

- konj dolgo stoji na nogah, kasneje pa pade;
- smrt nastopi zaradi odpovedi srca in pljuč.

Pri konjih je smrtnost 90 %.

Za aktivno vakcinacijo (imunizacijo) ljudi in živali se uporablja oslabljen toksin, za terapijo tetanusa pa se uporablja tetanus antitoksin.

Program cepljenja pri konjih:

- če je bila mati cepljena, je žrebe zaščiteno z materinimi protitelesi do 6 meseca starosti;

- 1. aplikacija je v starosti 6 mesecev, po 4. tednih se ponovi,
- 1. revakcinacija je 18 mesecev po prvem cepljenju,
- 2. revakcinacija je po dvoletnem premoru;
- če mati ni bila cepljena in če obstaja večja možnost tveganja:
- 1. aplikacija je v starosti 4 mesecev, nato se ponovi program, opisan zgoraj.

Stranski učinki cepljenja so prehodni: na mestu vboda se lahko pojavi mehka oteklina premera do 5cm, ki po določenem času splahni, lahko pride tudi do povišane temperature. Vakcinira se samo zdrave živali, lahko tudi v brejosti in laktaciji.

Na podlagi določil 7. člena Statuta Mestne občine Slovenj Gradec (Uradni list Republike Slovenije, št. 29/99, 24/03 in 106/05) in Odloka o proračunu Mestne občine Slovenj Gradec (Uradni list RS št. 118/2005 z dne 27. 12. 2005) ter Odloka o zaključnem računu proračuna Mestne občine Slovenj Gradec za leto 2005, sprejetim na 38. seji občinskega sveta dne 4. 4. 2006, objavlja Mestna občina Slovenj Gradec, Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec

JAVNI RAZPIS ZA DODELJEVANJE SREDSTEV ZA OHRANJANJE IN RAZVOJ KMETIJSTVA IN PODEŽELJA V MESTNI OBČINI SLOVENJ GRADEK V LETU 2006

Predmet javnega razpisa:

- Agromelioracije
- Sofinanciranje nakupa apnene moke
- Podpore za delovanje strokovnih društev

I. Agromelioracije

1. Višina razpisanih sredstev: 850.000,00 SIT
2. Upravičenci in pogoji za pridobitev sredstev:
 - do sredstev so upravičeni lastniki in najemniki kmetijskih zemljišč (priložena najemna pogodba – dolžina najemne pogodbe vsaj 5 let ali izjava o zakupu zemljišč), fizične in pravne osebe, ki obdelujejo kmetijska zemljišča v MO Slovenj Gradec;
 - do višine porabe sredstev imajo prednost vlagatelji, ki sredstev za ta ukrep v preteklosti še niso prejeli. V kolikor sredstva ne bodo izkoriščena, bodo dodeljena tudi morebitnim vlagateljem, ki so v prejšnjih letih sredstva za ta namen že prejeli.

Zahtevek je sestavljen iz:

- predhodnega ureditvenega programa s prikazom poteka del, ki ga pripravi KGZ Celje, Izpostava Slovenj Gradec;
- dokumentacije k vlogi, ki obsega mapno kopijo z vršnim načrtom območja urejanja zemljišč in kopije obrazcev subvencijskih vlog za leto 2006 (A,C in D);
- originalnih računov (z imenom in priimkom vlagatelja) in dokazil o plačilu računov za opravljeno investicijo.

Upravičenci do sofinanciranja agromelioracij so fizične in pravne osebe, ki so uveljavljale subvencijo za leto 2006.

3. Višina sofinanciranja: do 50 % vrednosti investicije, oziroma največ 150.000,00 SIT.
4. Označitev vlog: pisne vloge morajo biti poslani v zaprtih ovojnicah, opremljene z naslovom pošiljatelja in označene z oznako »Ne odpiraj - Javni razpis - Agromelioracije«.

II. Sofinanciranje nakupa apnene moke

1. Višina razpisanih sredstev: 977.576,00 SIT.
2. Upravičenci in pogoji za pridobitev sredstev:
 - do sredstev so upravičeni lastniki in najemniki kmetijskih zemljišč (priložena najemna pogodba – dolžina najemne pogodbe vsaj 5 let ali izjava o zakupu zemljišč), fizične in pravne osebe, ki obdelujejo kmetijska zemljišča v MO Slovenj Gradec;
 - do višine porabe sredstev imajo prednost vlagatelji, ki sredstev za ta ukrep v preteklosti še niso prejeli. V kolikor sredstva ne bodo izkoriščena, bodo dodeljena tudi

morebitnim vlagateljem, ki so v prejšnjih letih sredstva za ta namen že prejeli.

Zahtevek je sestavljen iz:

- potrdila o opravljeni analizi zemlje iz let 2004, 2005 in 2006 (pogoj PH na travnikih 5 ali manj in na njivah 5,5 ali manj). V kolikor analiza zemlje pokaže minimalno odstopanje, bomo pri dodelitvi sredstev upoštevali strokovno mnenje svetovalcev KGZS Celje, Izpostava Slovenj Gradec;
- kopije obrazcev subvencijskih vlog za leto 2006 (A,C in D);
- originalnih računov (z imenom in priimkom vlagatelja) in dokazil o plačilu računov za nabavljeno apneno moko.

Upravičenci do sofinanciranja apna so fizične in pravne osebe, ki so uveljavljale subvencijo za leto 2006.

3. Višina sofinanciranja: do 50 % vrednosti apnene moke oziroma največ 100.000,00 SIT.
4. Označitev vlog: pisne vloge morajo biti poslani v zaprtih ovojnicah, opremljene z naslovom pošiljatelja in označene z oznako »Ne odpiraj - Javni razpis - apnena moka«.

III. Podpore za delovanje strokovnih društev

1. Višina razpisanih sredstev: 750.000,00 SIT.
2. Upravičenci in pogoji za pridobitev sredstev:
 - do sredstev so upravičena registrirana društva s področja kmetijstva;
 - dejavnost mora potekati na območju Mestne občine Slovenj Gradec;
 - finančno ovrednoten program dela;
 - pri dodeljevanju sredstev se upošteva tudi število članov z območja MO Slovenj Gradec.
3. Višina sofinanciranja: do 20 % finančno ovrednotenega programa.
4. Označitev vlog: pisne vloge morajo biti poslani v zaprtih ovojnicah, opremljene z naslovom pošiljatelja in označene z oznako »Ne odpiraj - Javni razpis - Podpore društvom«.

IV. Vsebina zahtevka

Upravičenec mora vložiti vlogo oz. izpolnjen obrazec s predpisanimi prilogi, ki so navedene v razpisu oziroma razpisni dokumentaciji.

Razpisna dokumentacija je od dneva objave javnega razpisa do izteka prijavnega roka dosegljiva na spletni strani Mestne občine Slovenj Gradec <http://www.slovenj-gradec.si> ali pa jo v tem roku zainteresirani dvignejo vsak delovni dan na Mestni občini Slovenj Gradec, Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec.

V. Dodatne informacije v zvezi z razpisom

Vse dodatne informacije v zvezi z razpisom lahko zainteresirani dobijo po telefonu vsak delovni dan na telefonski številki 02/ 88-121-24 ali 02/ 88-121-11 oziroma v prostorih Mestne občine Slovenj Gradec, Referat za občo upravo, pritličje, soba P 008.

VI. Obdobje, v katerem morajo biti porabljena sredstva

Za namene razpisa morajo biti sredstva porabljena do 31. 12. 2006.

VII. Rok, do katerega morajo biti predložene vloge za dodelitev sredstev

- Za ukrep pod točko III se vlagajo vloge s predpisanimi pri-

- logami najkasneje do 12. 6. 2006,
- za ukrepa pod točko I in II se vlagajo vloge s predpisanimi prilogami najkasneje do 20. 10. 2006,
 - v primeru prijave za več ukrepov je potrebno poslati vlogo za vsak ukrep posebej.

Vloge s predpisano dokumentacijo morajo biti oddane v glavni pisarni v vložišču Mestne občine Slovenj Gradec ali poslano po pošti na naslov: Mestna občina Slovenj Gradec, Referat za občo upravo, Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec.

VIII. Obravnava vlog

Pravočasno prispele in pravilno označene vloge za razpisane namene bo obravnavala Komisija za dodeljevanje državnih pomoči za kmetijstvo, ki jo imenuje župan. O dodelitvi sredstev bo na predlog komisije odločal direktor občinske uprave.

Odpiranje vlog:

- za namen pod točko III – 14. 6. 2006
- za namene pod točko I in II – 24. 10. 2006

Odpiranje vlog ni javno. Prepozno prispele oziroma ne-

ustrezno opremljene vloge bodo zavržene, neutemeljene pa zavržene. Predlagatelja nepopolne vloge komisija v roku 3 dni od odpiranja pisno pozove k dopolnitvi vloge. Rok dopolnitve je 7 dni od prejema obvestila. Vloge, ki jih vlagatelj v roku ne bodo dopolnili, se zavrže, neustrezno dopolnjene vloge pa zavrne.

Upravičenci bodo o izidu razpisa obveščeni s sklepom najpozneje v roku 30 dni od odpiranja vlog.

Upravičenec lahko vloži pritožbo za preveritev utemeljenosti sklepa v roku 8 dni od prejema sklepa, in sicer na naslov: Mestna občina Slovenj Gradec, Referat za občo upravo, Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec. V pritožbi morajo biti natančno opredeljeni razlogi, zaradi katerih vlaga pritožbo. Predmet pritožbe ne morejo biti postavljena merila za dodelitev sredstev. O pritožbi odloča župan.

IX. Sklenitev pogodbe

Medsebojne obveznosti med Mestno občino Slovenj Gradec in upravičencem se uredijo s pogodbo.

Mestna občina Slovenj Gradec

Nova zadružna trgovina v Mislinji

Franc Jurač

Kmetijsko-gozdarska Zadruga Slovenj Gradec je v Mislinji odprla novo, sodobno prodajalno, kjer bodo lahko kmetje in drugi potrošniki kupovali vse za kmetijstvo, gradbeništvo in vrtnarstvo. V trgovini bodo vedno na voljo vsa umetna gnojila.

Nova trgovina je velika pridobitev za Mislinjo in vso dolino.

Ob otvoritvi nove trgovine

e-mail: slovenjgradec@borzaznanja.mss.edus.si

**BORZ
ZNANJA**

SLOVENJ GRADEC

tel. 02 88 38 30

Naši člani vas lahko naučijo:

- šivanja krpank,
- vezenja,
- igranja na kitaro in klavir,
- glasbene teorije,
- španščine,
- angleščine in nemščine,
- izdelovanja nakita,
- klekljanja,
- kaligrafije,
- šivanja in krojenja,
- slovenščine,

- lektoriranja,
- računovodstva,
- fizike in kemije,
- matematike ter
- računalništva in uporabe interneta.

Iščemo pa znanja:

- nizozemščine,
- necanja čipk in
- nasvete, kako tržiti izdelke.

Tudi vi lahko brezplačno ponudite ali iščete kakršnakoli znanja in spretnosti s pomočjo Borze znanja Slovenj Gradec. Obiščite nas v prostorih Javnega zavoda MOCIS na Partizanski poti 16 ali nas pokličite na telefonsko številko 02/ 88 46 402. Dejavnost in ponudbo Borze znanja lahko spremljate tudi na naši spletni strani: www.borzaznananja.si.

Rudi Rebernik

Pred 50. leti ali okoli leta 1955 je Sindikat GG Slovenj Gradec za svoje delavce in uslužbence organiziral tri-dnevni izlet na morje, in sicer v Ankaran in Portorož. To je bilo za gozdne delavce pa tudi za nekatere druge udeležence pravo doživetje, ki so si ga po tihem vedno želeli.

Zbrali smo se nekega večera v Slovenj Gradcu v bližini takratnega sedeža GG Slovenj Gradec pri Harpfovi hiši na Celjski cesti, kjer nas je že čakal avtobus. S Plešivca smo se izleta udeležili trije delavci z ženami, ostali pa so bili iz drugih obratov in uprave podjetja, tako da nas je bilo za poln avtobus.

Na Črnem Kalu, ko smo zagledali morje, je moral avtobus ustaviti, da smo si ga lahko ogledali, in gospod Vlado Zdovc, ki je bil vodja izleta, nam je razložil, kar je koga zanimalo. Meni takrat to ni bilo nič novega, ker sem med vojno živel 2 leti na Kanalskem otoku Alderney, ter sem bil že

Ekskurzija uslužbenk Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec v revir Plešivec pod vodstvom gospe Marije Sekirnik in gospoda Petra Planinšca leta 1972

od samega pogleda na morje slabe volje. Seveda pa je bilo tam Sredozemsko morje, tu pa se je nudil pogled na domače Jadransko morje.

V Ankaranu smo prebivali v lesenih bungalovih, s svojo hrano, ki smo jo prinesli s seboj, pa vendar je bilo to za nas čudovito doživetje, ko smo se-

deli na toplem soncu in uživali v morski vodi. Tretji dan proti večeru pa smo se že vračali proti Slovenj Gradcu.

Na sliki poznam nekatere, kot so g. Zdovc z ženo, nato g. Pajžler z ženo, pa Ferdo Smolnikar z ženo, jaz z ženo, g. Zabukovec s sinom in g. Veržun z dvema sinovoma. Posnetki so bili takrat zaradi slabega vremena prilično slabi, pa kljub temu še vedno razpoznavni.

Druga slika je nastala v revirju Plešivec v 70. letih, ko sta direktor gozdnega obrata g. Peter Planinšec in ga. Marija Sekirnik vodila ekskurzijo o gojenju in negi gozdov, ki so se je udeležile gospe z uprave GG-ja Slovenj Gradec. Posnetek je nastal v oddelku 21 v Jamah, kjer smo imeli postavljeno bivalno prikolico za razne potrebe v revirju. Tudi ta posnetek ni najboljši zaradi senc in mraka v gozdu.

Tridnevni sindikalni izlet delavcev in uslužbencev Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec julija leta 1954 v Ankaran

Obe sliki je posnel eden izmed udeležencev izleta oz. ekskurzije.

Janez Bauer

Maj je mesec cvetja. To nam z veseljem pove vsaka čebelica. Od prvih jutranjih žarkov pa do večernega mraka neutrudno letajo s cveta na cvet in nabirajo cvetni prah in medičino.

Priden kot čebela, to pride sedaj res do izraza.

Maj je mesec, v katerem ima čebelar veliko postoriti. Zelo hladen prvi del pomladi je zaviral razvoj čebeljih družin. Sedanje toplo vreme in cvetoči travniki pa so v panju povzročili pravo malo revolucijo. Matica je pričela zalegati na vso moč, kot bi hotela nadoknaditi zamujeno. Zalega se širi in naš tradicionalen AŽ panj je hitro premajhen. Takrat pa mora pristopiti čebelar, prestaviti zalego v medišče in matici omogočiti zaleganje na praznih satih. Prav tako moramo dodajati satne osnove, da čebele zgradijo novo satje. Obnova satja je postala zelo pomemben člen pri zdravstvenem stanju čebelje družine. Prestavljanje zalege in vstavljanje satnih osnov pa moramo opraviti v pravem trenutku, ko je v naravi paša in ko ne pričakujemo daljšega hladnega in deževnega vremena. Če ujamemo pravi trenutek, se nam bo čebelja družina hitro

razvila in napolnila medišče s cvetličnim medom.

Kadar pa za čebeljo družino ne poskrbimo pravočasno, se bo ob silovitem pomladanskem razvoju kmalu počutila utenjeno. Takrat se bo razdelila na dva dela in polovica čebel s staro matico bo odletela iz panja in si našla novo domovanje. Pravimo, da čebelja družina roji. V panju pa bo ostala vsa zalega z novo matico, ki bo dalje razvijala čebeljo družino. S stališča čebelarja so roji nezaželeni. Roj odnese s seboj vse medene zaloge, število čebel v panju se zmanjša za polovico, zmanjša se tudi količina prinesenega medu. Umen čebelar bo zato preprečeval rojenje, raje bo za razširitev čebelarstva pripravil nekaj umetnih rojev, iz najboljšega panja pa bo jemal vzrejno gradivo za vzgojo matic. Tako bo s selekcijo v lastnem čebelnjaku poskrbel, da bo imel zdrave in močne čebelje družine.

To je tudi glavni smisel državne uredbe o podpori osnovne odbire in menjave čebeljih matic kranjske čebele. Te menjave matic in selekcijo vpišemo v Panjske liste, ki so tudi letos na voljo pri vodstvih čebelarstev. V septembru bo

vsak čebelar izdelal zaključno poročilo, kar bo tudi osnova za plačilo subvencije za rejo kranjske čebele.

Veliko je dela v čebelnjaku, pa tudi izven njega se mnogo dogaja. Čebelarji smo dobili novega predsednika Čebelarstva zveze Slovenije. To je postal g. Franc Čebul, sicer župan občine Cerklje na Gorenjskem. V svojem uvodnem nastopu je obljubil, da se bo zavzemal za vse čebelarje, za napredek in razvoj čebelarstva in za njegovo vlogo v sodobnem kmetijstvu.

Sprejeta je bila dopolnitev Zakona o kmetijstvu, v katerem je sedaj čebelarstvo razporejeno med osnovne kmetijske dejavnosti in ne več samo med dopolnilne. Torej bodo tudi čebelarji, brez večjega posestva lahko pridobili kmetijski status. Podrobna navodila bodo dana s podzakonskimi akti.

Državni zbor je sprejel tudi dopolnitve Zakona o dohodnini. Po starem zakonu smo bili vsi čebelarji obdavčeni po čebeljem panju, pri čemer je bila dana 75 % olajšava kot strošek. Po novem pa bodo čebelarji obdavčeni samo za več kot 40 čebeljih družin.

Franc Čebul, nov čebelarski predsednik

Država je sprevidela koristno vlogo naše kranjske čebele v naravnem okolju in na ta način vzpodbuja njeno rejo in enakomerno poseljenost po slovenskem ozemlju.

Prav tako je v teku postopek za sprejem pravilnika o registraciji čebelarstev pri Veterinar-

ski upravi, čakamo še na sprejetje ustreznega pravilnika.

Sprejete so tudi smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu na načelih sistema HACCAP, s katerim bomo zagotovili neoporečnost in sledljivost našega medu.

Torej, veliko novega je bilo že sprejetega, veliko še bo. Vse to nam bo omogočilo, da bomo čebelarji prišli do svojega statusa in da se bomo lahko enakopravno vključili v razvoj in pospeševanje kmetijstva v naši deželi.

Polno zaležen sat in mirne čebele. Iz takega panja čebelar jemlje matičnjake za vzrejo novih družin.

Gospodu Jožetu za 80-letnico

župniku Jožetu Lodrantu iz Mežice, rojenemu 19. 4. 1926, Prevalje

Leopold Korat

Ko je začel nastajati ta zapis o g. Jožetu, ob njegovi osemdesetletnici, je pred menoj na pisalni mizi obležala knjiga 300 let mežiški rudniki. Na prvi strani te knjige je posvetilo, ki naj bo tudi voščilo našemu slavlencu: »Globoke v gori so žlahtnine sledi, kot v tebi koroških knapov zvesti tovarišiji. Srečno!« Pred četrto stoletja, ko sem bil študent Teološke fakultete v Ljubljani, me je sošolec (kasneje je postal voditelj verne slovenske mladine) večkrat spraševal: »Kdo je ta človek, ta Jože Lodrant, župnik v Mežici?« Bil sem kar malo v zadregi, kako in s čim naj odgovorim. V pogovoru, ki ga je za Koroški tednik opravil g. Jože kar sam s seboj (nekaj posebnega!), je takole predstavljen: »Koroški duhovnik z milijon kilometri pod nogami. Popotnik, pisec, ta čas Mežičan – in neuradno precej zaljubljen v kraj Javorje.« Ne samo moj sošolec, več jih je bilo, ki so radi prebirali iskrive in domiselne članke izpod peresa g. Jožeta. Ti so bili tako dodelani, da je kdaj misel hodila že po robu »pravovernosti«. Kako naj torej opišem mojega župnika? Rekel bi, da je njegova mama, če ne že on sam, izprosil kakor kralj Salomon »modro in razumno srce«. To mu je bilo položeno v zibelko in je kasneje raslo pri Bogu in pri ljudeh. In to je preraslo vse posvetne poklice in mladega Jožeta popeljalo na pot mašništva. Kot mladega župnika pa so ga božja pota in škofova želja pripeljali leta 60 v preteklem tisočletju v Mežico. Pod goro Peco je mladi župnik zaoral v trdo »knapovsko zemljo«. Verjetno takrat še ni vedel, da bo prej zaprt tristoletni rudnik v nedrih Pece, kot pa da bo sam odšel v drugo župnijo. Ljudje, trde koroške grče z mehkim srcem in otožno pesmijo, so ga sprejeli za svojega. Moj prvi spomin na g. Jožeta je pot od Mežice k Najevniku na Plat. Ne vem več, komu pri hiši sva ponesla Gospoda. Vem, da je bila zima in da sem jaz že imel dve leti staža ministranta. Zato sem kot njegov »mlajši brat« po-

gumno gazil sneg po zasneženi poti skozi gozd do Najevnikove kmetije. Po opravljenem obhajilnem obredu sva se bolj kot pokončno po zadnji plati spustila v dolino. Nepozabni ostajajo spomini, moji in mojih prijateljev v ministrantski službi, ko nas je g. Jože vozil po vseh mogočih in nemogočih cestah v okolici Mežice vse do Koprivne. Avto, »rjavi hrošč«, je marsikdaj težko dihal in pihal, saj je imel v svojem trebuhu enkrat več osebkov, kot bi jih po predpisih sploh smel. Je pa v resnici izpolnil poslanstvo, ki so mu ga nekoč pritaknili na carini, ko so prevedli, da je g. Jožeta avto »ljudski voz« (VW). Temu avtu se je godilo nekako podobno kot mopedu g. Jožeta, ko avta še ni imel. Ob neki dolgi zimi sva na veliki četrtki ostala ujeta v avtu, ki ga je z obeh strani sneg ujel v svoj oklep. Tri dni smo se potepali po Češki. Tretji dan smo se pet minut pred mašo vrnili. Takrat je g. župnik dejal: »Še en 'gumi defekt' bi lahko imeli, pa bi se vrnili domov točno ob uri za mašo.« Lep je spomin, kako smo se z veseljem pripravljali na prvo mašo v domačem jeziku. G. župnik nas je vse ministrante zbral večer pred nedeljo. Vse nam je podrobno razložil, kako bo potekala maša v slovenskem jeziku. To je bil praznik, ki ga danes mladi ne morejo razumeti. Saj je danes vse »ful in kul«. Lepota materine besede je na veliki preizkušnji. Tudi tu je g. Jože velik mojster. Besede in misli mu žuborijo kot potok Šumc. Kar precej je v njem Pavlove zagnanosti, da mora oznanjati evangelij, pa naj bo »prilčno ali neprilčno«. Naš slavljenec še vedno oznanja Jezusovo blagovest. Oznanja večno ljubezen, ki je veliko več kot tista, »ki je bila in bo, ko tebe in mene na tem svet več ne bo«. Skromen kot je g. Jože Lodrant, je bil in je še marsikdaj spregledan – je pa prav gotovo zapisan pri ljubem Bogu kot oskrbnik cerkve sv. Marije Magdalene v Javorju (najvišje ležeča župnija – 1156 mnm). Ob vsakem

vremenu prinaša 160 prebivalcem tega kraja veselo vest o odrešenju. Prinaša upanje in vero v življenje! Če so mu kdaj in kje dopovedovali, da ga bodo kdaj drugič poslušali, je g. Jože oznanjal – nikoli sebe in »svoj evangelij«.

Samo omenimo naj vse prevode in tri knjižne izdaje, vse zapise v Mohorjevih koledarjih, v Znamenju, v Nedelji, Družini, Planinskem vestniku in še kje. V prvih treh vrsticah knjige Pot okoli sveta je g. Jože zapisal: »Ponašati se s čim navadnim in vsakdanjim je otročje. Pretirana pohlevnost, ponižnost, sramežljivost in skromnost pa tudi niso na mestu.« V knjigi Nemirni časi preberemo: »Kdo se ne trudi drugemu sporočiti svoje resnice, ki pa je le neznamen delček popolne Resnice, in je človek ob času svoje minljivosti ter omejenosti ni zmožen dojeti, še manj izraziti? Zmore pa in je dolžan prispevati svoj mozaični kamenček, katerekoli barve že, za pestrejši osnutek mozaika popolne Resnice.« To Resnico je z besedo, pisano in govorno, moj župnik Jože vedno iskal, vedno učil in živel. Zato je danes ob njegovi osemdesetletnici mozaik – podoba Mežice bogatejša in lepša. Saj jo je z več kot polovico svojega življenja sooblikoval in ustvarjal. Njegova pisana beseda, njegove iskrive misli, njegova pota pa so šli še mnogo dlje. Zato je lahko po vsej pravici in resnici zapisal v zaključek svojega potovanja okoli sveta: »V prijetnem nasmeju šepetaje mrmrajo ustne, beroč že v snu nevidni častni vzdevek ZEM-LJAN.« V svoji knjigi Nabrani spisi je v nenavadnem intervjuju s samim seboj, kot že rečeno, sebe predstavil kot koroškega duhovnika z milijon kilometri pod nogami. Popotnika, pisca, Korošca z vsem srcem, za čas Mežičana – in neuradno seveda, menda kar precej zaljubljenega v kraj Javorje.

Tednik Družina je leta 1986 prinesel razmišljanje g. Jožeta o veliki noči v koroških gorah. Tam končuje svoje razmišlja-

Jože Lodrant

nje: »Zdaj pa bo kmalu vigred. Prava vigred. V dolino prihaja bolj zadržano. Peca in Raduha bosta še notri v poletje stezali bele snežne jezike ... Vendar se bodo ljudje v svoje strmali zagrizli, ledine orali, semena sejali. In rudarji se bodo v skrbah za rudo in kruh še globlje zarili. Železarji bodo železo kovali, da bo dušo dobilo. Veliki teden včasih mesece in leta traja ...« Vigred prihaja, rudarjev ni več, »knapovske karbidovke« so za vedno ugasnile, železarji so ugasnili svoje peči in kujejo nove čase. Veliki teden pa še traja. Toda velika noč prihaja. »Trpljenje v koroških gorah prav gotovo vstajenje prinaša.« Tudi ta misel je del oznanjanja in življenja g. Jožeta med nami. S svojim delom in iskrivim pisanjem, ki prodre v srce in dušo, je g. Jože, osemdesetletnik, moj župnik, sestavljal mozaik življenja (skoraj 40 let) v knapovskem mestecu Mežica. Zavedam se, da z nekaj besedami ne moremo opisati vsega dela našega slavljenca. Veliko je spominov. Vse bom povezal v šopek vresa, ki s svojimi nežnimi cvetovi spominja na mehko koroško dušo. Čeprav se imam za učenca g. Jožeta, je moje pero preslabotno, da bi lahko bil »učenec nad učiteljem«. S temi mislimi želim mojemu župniku še veliko lepih dni pod kdaj prevročim koroškim (»satanovim«) soncem. Dragi gospod Jože, BOG VAS ŽIVI!

Razpis za fotografski natečaj ob svetovnem dnevu beguncev

Nataša Konečnik Vidmar

Nevladna organizacija Slovenska filantropija – Center za psihosocialno pomoč beguncem ob svetovnem dnevu beguncev, 20. juniju 2006, razpisuje fotografski natečaj na temo »ZA MULTI-KULTURNOST GRE!« Naslov zajema tematiko beguncev, prosilcev za azil ter migrantov, ksenofobijo, podobe multikulturalnosti kot sožitja in bogastva ter strpnost do tujcev.

Vsak avtor naj pošlje največ štiri črno-bele ali barvne fotografije v velikosti od 18 x 24 do 30 x 40 cm. Fotografije, manjše od 30 x 40 cm naj bodo prilepljene na tanko podlago debeline do 1 mm.

Vsaka fotografija naj vsebuje: zaporedno številko; naslov,

kraj in leto nastanka fotografije; ime, priimek in naslov avtorja. K fotografijam naj bo priložena prijavnica ali list s podatki o avtorju (ime, priimek, naslov, telefon, e-naslov, zaporedna številka, naslov fotografije ter kraj in leto nastanka. Prosijo, da avtor, ki soglaša, da se njegovo delo

uporablja v promocijske namene programov osveščanja javnosti Slovenske filantropije, to pripiše).

Fotografije morajo biti poslone v embalaži, ki preprečuje poškodbe med transportom; fotografije ne smejo biti zvite. Prispela dela bodo vračali v embalaži avtorjev.

Žirija bo podelila prve tri nagrade in izbrala najboljša dela. Na ogled bodo 20. junija na Metelkovi in bodo združena v humanitarno kampanjo z namenom seznaniti javnost s populacijo beguncev, prosilcev za azil in migrantov, povečati strpnost in jim s tem olajšati vključevanje v družbo. Do konca leta 2006 bo humanitarna kampanja gostovala še na drugih prizoriščih v Sloveniji.

Kandidati naj fotografije pošljejo ali osebno prinesejo na naslov: Slovenska filantropija – za fotografski natečaj (vhod z dvorišča), Poljanska cesta 12, 1000 Ljubljana. Dodatne informacije na telefonskih številkah 01 430 12 88 in 01 433 40 24.

Srečanje odraslih folklornih skupin Koroške

Stanko Hovnik

Javni sklad za kulturne dejavnosti, območna izpostava Slovenj Gradec, in Zveza kulturnih društev Slovenj Gradec sta 7. aprila 2006 v kulturnem domu Slovenj Gradec organizirala območno srečanje odraslih folklornih skupin Koroške. Predsednik zveze kulturnih društev Slovenj Gradec Franjo Murko je pozdravil nastopajoče in navzoče ter vsem zaželel prijetno počutje, spregovoril pa je tudi župan Mestne občine Slovenj Gradec Matjaž Zanoškar.

Zaplesali so: folklorna skupina Rej Šmartno s spletom Jajčarija Florjanovo (vodji skupine sta Franja in Matjaž Marzel), folklorna skupina Prežihovci z Raven na Koroškem – ena izmed najstarejših skupin v kraju, saj že nastopajo 60 let – s spletom Mi pa rajamo (vodja skupine Peter Šumni), skupina Majsterski iz Mislinje s spletom Krenclarija (vodja skupi-

ne je Andreja Polc), skupina Gozdar s Črne na Koroškem s spletom Jajčarija (vodja skupine je Matej Obojnik), folklorna skupina Pastirji iz Podgorja s spletom Koline (vodja skupine

je Roman Hojnik) in skupina Luka Kramolc iz Šentanela s spletom Venček koroških (pod vodstvom Ferda Pika). Program je povezoval Jurij Berložnik. Strokovna spremljevalka

srečanja je bila Nežka Lubej iz Maribora.

Fotografija: Folklorna skupina Prežihovci z Raven na Koroškem obstaja že 60 let.

Jezikovne drobtinice: prošnja

Marta Krejan, prof.

Dokaj pogosto se zgodi, da moramo napisati kako uradno besedilo, pa se ne moremo spomniti, kako je treba take stvari oblikovati. Kot nalašč ravno takrat ne najdemo kega primerne besedila, ki bi nam služilo za vzorec, sosed, ki se spozna na take stvari, je na dopustu, sestrično slavistko iz drugega kolena pa nam je nerodno poklicati, saj je nismo videli že od ... aha, one »ohceti«.

Okvirno veljajo za tovrstna besedila neka skupna pravila (kje napisati naslovnik, datum itd.), vsaka stalna besedilna vrsta pa ima še nekaj svojih. Prošnja je na primer eno od besedil, ki jih pišemo precej pogosto. Vedno bolj je v rabi računalnik, tako da z oblikovanjem robov nimamo težav, če pa že pišemo na roko, je dobro, da pišemo v isti ravnini, in sicer začnemo dva centimetra od roba na levi ter tri centimetre od zgoraj.

V **glavi** v levem zgornjem kotu navedemo svoje podatke (ime, priimek, naslov), v isti vrstici kot kraj pa skrajno desno še kraj in datum pisanja.

Izpustimo nekaj prostora in zopet na levi strani zapišemo še naslovnik – tistega, ki mu prošnjo pošiljamo.

Po nekaj izpuščenih vrsticah v **jedru** zapišemo, za katero besedilno vrsto gre (če gre za prošnjo, dodamo, v zvezi s čim oz. za kaj prosimo; npr. Prošnja za štipendijo), zopet pustimo malo prostora, nato pa zapišemo vljuden nagovor (npr. Spoštovani!). Nagovor zaključimo s piko ali klicajem, lahko pa naredimo tudi vejico, pri čemer pisanje seveda nadaljujemo z malo začetnico.

V osrednjem delu jedra se na kratko predstavimo in naslovniku še enkrat naravnost povemo, čemu mu pišemo (Prosim vas ... ipd.). Svojo prošnjo tudi utemeljimo, pri tem pa pazimo, da navajamo le podatke, ki so relevantni.

Zopet izpustimo vrstico ali dve in v **zaključku** zapišemo primeren pozdrav (najpogosteje z zahvalo za razumevanje). Zaključni pozdrav nima ločila, če nima glagola (npr.: Lep pozdrav – Pozdravljeni – Lep dan – Hvala in lep pozdrav ipd.), če pa glagol ima, naredimo piko ali klicaj (npr.: Lepo

vas pozdravljam. – V upanju na ugodno rešitev prošnje vas pozdravljam. – Veliko uspeha vam želim! – Zahvaljujem se vam in vas lepo pozdravljam! – ipd.).

Podpišemo se malce nižje na desni strani; če ime in prii-

mek natipkamo, se poleg podpišemo še lastnoročno.

Prošnji običajno priložimo dokazila o uspehih in podatkih, ki smo jih omenili, priporočila, življenjepis ipd. Kaj prilagamo, zapišemo levo spodaj v rubriki **Priloge**.

(moje) Ime Priimek
Ulica hišna št.
pošt. št. Pošta

Kraj, datum

Naslovnik (Ime Priimek/Podjetje ...)
Ulica hišna št.
pošt. št. Pošta

PROŠNJA ZA ...

Spoštovani!

Besedilo z odstavki (kdo, kaj, čemu ...) -----

Zaključni pozdrav

Podpis

Priloge:
- življenjepis
- priporočilo

Teden tibetanske kulture v Slovenj Gradcu

Nataša Konečnik Vidmar

V Slovenj Gradcu bo od 13. do 23. maja 2006 potekal teden tibetanske kulture. Zvrstile se bodo številne aktivnosti. Prireditve bodo potekale v Koroški galeriji likovnih umetnosti Slovenj Gradec, v Kulturnem domu Slovenj Gradec in v graščini Rotenturn.

Začetek bo v soboto, 13. maja, ob 11. uri v Koroški galeriji likovnih umetnosti z obrednim pričetkom izdelave mandale, otvoritvenim govorom in podelitvijo nagrad za literarne in likovne prispevke osnovnošolcev in dijakov na temo »Mir in sožitje med narodi in religijami«.

V ponedeljek, 15. maja, ob 19. uri bo v graščini Rotenturn potekal glasbeni večer z Adijem Smolarjem in Marijano Mlinar. Glasbeni večer z menihi, Ljubo Jenče in Alešem Hadalinom bo tu potekal v četrtek, 18. maja, ravno tako ob 19. uri. V torek, 16. maja, bo ob 18. uri v Koroški galeriji likovnih umetnosti ekumensko srečanje in pogovor o sožitju, ki ga bo vodil mag. Tone Vrsk. Udeležili se ga bodo mag. Geza Erniša, škof evangeličanske cerkve v RS, Geshe Tenzin Dhargye, osebni odposlanec njegove svetosti Dalaj Lame v Avstriji, Ibrahim Malanović, islamska skupnost RS, mag. Ivan Hočevar, teolog, jezuit,

spiritual v bogoslovnem semenišču Maribor (rimskokatoliška cerkev) in ljubljanski paroh Peran Bošković (srbska pravoslavna cerkev). **Predviden je tudi obisk predsednika Republike Slovenije dr. Janeza Drnovška.** V sredo, 17. maja, bo ob 19. uri v Koroški galeriji potekal pogovor z Gyuto menihi.

V graščini Rotenturn boste lahko slišali tudi obredno grleno petje tibetanskih menihov, in sicer v petek, 19. maja, ob sedmih zvečer. Viki Grošelj, Tomaž Humar in Raf Vodišek bodo v soboto ob 19. uri v Kulturnem domu izvedli predavanje z diapozitivi in prikaz filma

»Tibet – streha sveta«. Tu pa bo predavanje z diapozitivi na temo »Zgodovina Tibeta in življenje Dalaj Lame, Nobelovega nagrajenca za mir«, ob isti uri tudi naslednji dan, 21. maja. Predaval bo Matjaž Trontelj, predsednik Društva za podporo Tibetu. V ponedeljek, 22. maja, bodo ob sedmih zvečer sledile projekcije filmov Kundun in Tibet – streha sveta.

V torek, 23. maja, bo ob 18. uri zaključna slovesnost v Koroški galeriji likovnih umetnosti z zaključnim obredom izdelave mandale. Izdelavo mandale v galeriji lahko spremljate ves teden od 10. do 13. ure in od 15. do 18. ure.

Mizarski mojster Alojz Rek starejši

Gorazd Mlinšek, univ. dipl. inž. gozd., Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Slovenj Gradec

V Vuzenici se lahko pohvalijo, da imajo mizarsko ulico. Ko se od tam podaš proti Šentvidu, opaziš za pročelji kar nekaj hiš zložene deske in drugi mizarski les. Opisna tabla te seznani, da se v teh hišah ukvarjajo z mizarstvom in s sorodnimi dejavnostmi obdelave lesa.

Mizarski mojster Alojz Rek je ponosen na svoje stvaritve.

Tu ustvarja mizarski mojster Alojz Rek starejši. Vrednost nekdanj živega lesa preliva preko desk v lepe, z umetniškim navdihom oblikovane lesene izdelke. Alojz je bil povezan z lesom, predvsem pa z gozdom, že od mladih nog. Še danes je vsa Rekova družina povezana z lesom. Ljubezen je najprej prenesel na svoje tri sinove. Vsi se udeležujejo na področjih, povezanih z lesom, čeprav ne samo izključno v mizarski obrti. Zato je še posebej ponosen na vnuka Igorja, ki bo prevzel mizarsko delavnico in nadaljeval tradicionalno mizarsko obrt.

V Rekovi »tišlariji« se je izučilo za mizarja več kot 30 vajencev in mnogi med njimi so danes cenjeni mizarski mojstri.

Danes preživlja mojster Alojz večji del dneva v svoji mizarski delavnici, ki postaja neke vrste muzejska soba. Poleg starega mizarskega orodja je v njej veliko mojstrsko obliko-

vanih izdelkov, kateri te ponesejo v preteklost. Ponosen je na številne stare stenske ure, katerim je ponovno pognal kolesje in vzmeti. Lično izdelane lesene skrinje, stenske ure, križi s Kristusom, razni leseni kipi in drugi uporabni izdelki kažejo njegovo spoštovanje do uporabne dediščine naših

prednikov, ki jim dodaja pridih sedanjosti.

Pogostokrat se dedi Alojz ob pogledih in poslušanju tikkanja svojih stenskih ur spominja svoje življenjske poti. Zvoki urinih gongov ga zaneajo v z gozdom obraslo Velunjo, kjer se je najprej srečal z lesom. Tu se je rodil, v svet pa je zavekal iz lesene zibelke. Po treh letih se je družina Rek preselila na Plešivec med gozdove, nato pa v zelene Dovže. Že mlad je imel veselje do glasbe in postal je muzikant pri Babnikovi godbi. Za mizarja se je šel učiti h Kotniku v Slovenj Gradec, svoje praktično znanje pa je nadgrajeval v obrtniški šoli. Pravi, da je bil poudarek na praktično uporabnih predmetih in da mu je pridobljeno znanje koristilo. Šolanje je bilo popoldansko, dopoldan pa so morali delati v mizarski delavnici. Za mojstrski izpit je moral izdelati kavč. V obrtni šoli ni pridobil samo

znanja, tam si je pridobil tudi naklonjenost in ljubezen zale Tišijenkove Tilčke iz Šentvida pri Vuzenici. V začetku 50. let sta si v Vuzenici, kjer se je pridružil tudi muzikantom z Mute, spletla družinsko gnezdo. Alojz je brez težav izdelal otroški voziček, zelo uporabna pa je bila tudi njegova masivna omara.

V Vuzenici je bilo od leta 1954 državno mizarsko podjetje »Fotel«, kjer je bil Alojz zaposlen tudi kot direktor. Alojz je šel na svoje, iz podjetja »Fotel« pa so ustanovili tapetništvo. Leta 1961 se je pojavila v lesni industriji kriza. Spominja se časov, ko je bila nabava suhega lesa zelo težka. Če dobava ni bila možna po redni poti, so ga kupovali na »šverc«, da so zagotovili redno proizvodnjo. Pravi, da je bil najboljši les s starih kozolcev in da je

vanju in izdelavi pohištva za notranjo opremo. Pri nabavi lesa je upošteval čas sečnje. Najbolj je cenil hrastov in orehov les. Spominja se postopkov barvanja ali flodiranja lesa (flodrani les), še danes pa obvlada zaščito lesenih izdelkov s polituro (mešanica firneža in razredčila). Kljub upokojitvi ostaja zvest lesu. Ukvarjati se je začel z rezbarjenjem, zadnje čase pa postaja pravi umetnik. Svoje kiparske sposobnosti sprošča pri ustvarjanju lesenih kipov, še posebno so mu pri srcu svetniki.

S ponosom pove, da so ga celo povabili med dijake v Slovenj Gradec, da bi jim razkril stare mizarske skrivnosti in načine obdelave in zaščite lesa. Vzpodbudno je, da se na Srednji lesarski šoli v Slovenj Gradcu zavedajo vrednosti pravih mojstrov.

Alojz v svoji mizarski ustvarjalnici

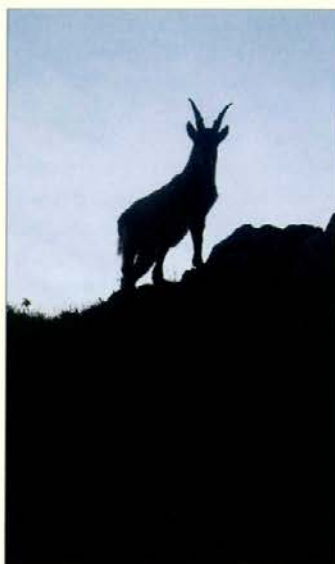
pod mizarskimi obličji končala marsikatera leta s koroških kozolcev. Leta 1963 je začel delati kot privatnik. Odprl je zasebno mizarsko delavnico. Bil je pravi mojster pri obliko-

Ko v mesecu maju praznuje že osmo desetletje svoje življenjske poti, mu želimo, da bi še dolgo poln ustvarjalne energije prenašal svoje znanje na mlajše.

Strinjam se z njim: naključij ni!

Marta Krejan, AK Ravne

Imela sem čast preživeti del popoldneva z enim najboljših alpinistov na svetu, s človekom, ki tudi sicer značajsko precej štrli iz povprečnosti in je poln pozitivne energije, ki se je nalezesh že, ko ga zagledaš. 21. aprila je bil namreč (kot strokovni sodelavec enega od italijanskih proizvajalcev vrhunske športne obutve) na Ravnah Tomaž Humar. Z najstniško soplezalko Pupo sem se ob njem tudi sama počutila prav najstniško, ko sva ga nadlegovali s takimi in drugačnimi vprašanji, prošnjami za avtogram in fotografiranjem.

(Andreja Kramljak): »Gamsi« (in kože) držimo skupaj!

Kamničana, znanega tudi kot Gozdnega Joža, večina pozna od leta 1999, ko je sam preplezal južno steno himalajskega osematisočaka Dhaulagirija, od takrat dalje pa je nenehno na očeh (žal tudi v zobeh) medijev in javnosti. Njegova lanska neuspela odprava na Nanga Parbat, ki je med ljudmi povzročila tako mnogo občudovanja kot negotovanja, je v primerjavi z njegovimi ostalimi dosežki in delom vsekakor preveč izpostavljena; Tomaž

je doma in v tujini preplezal ogromno izredno težkih smeri, opravil veliko prvenstvenih vzponov, mnogo pa je preplezal sam (z varovanjem pa tudi brez!). V Yosemiteh na zahodu Severne Amerike je kilometrska stena El Capitan, ki jo je po smeri Reticent Wall – eni najtežjih tehničnih smeri na svetu – sam preplezal v petnajstih dneh; eno najbolj znanih klasičnih smeri v našem Triglavu, Čopov steber, je v kombinaciji s še težjo Helbo (skupaj 1000

višinskih metrov), preplezal brez varovanja v treh urah in pol; po hudi poškodbi noge, invalidskem vozičku, prerokovanjih nekaterih zdravnikov, da ne bo več hodil, in po mnogih operacijah je šel svoje sposobnosti najprej preveriti v Luciferja, zaledeneli slap, ki ima predvsem zaradi svoje dolžine med lednimi plezalci skoraj kultni status. Kaj čem naštevati, vsak, ki se ukvarja z alpinizmom oz. plezanjem ali pa vsaj hodi v hribe in malo pozna te stvari, ve, kaj pomeni preplezati Čopa, Luciferja, kako je krušljiv Rzenik, kjer je Tomaž brusil svoje krempljce, da se ne moreš upreti vabilu hribov, kamor vleče srce, da ni odgovora na to, zakaj hodimo tja ...

Tole je zares le kaplja v morje vsega, kar bi še lahko napisala o gorniku Tomažu Humarju, ki ga iskreno in izredno občudujem, odkar sem začela spremljati njegovo pot, in čeprav lahko le sanjam o takih podvigih, kakršne ima za sabo in pred sabo on, je moj vzornik. Ne zgolj kot alpinist, ampak kot osebnost s samosvojim načinom razmišljanja,

(Samo Vidic, spletne strani): Tomaž v ledu

iskrenim nasmehom in močnim stiskom roke. Kajne, Pupa?!

(Mitja Kramljak): Gozdni Joža

Tekst in foto: Peter Cesar, inž. gozd., ZGS KE Slovenj Gradec

V Slovenj Gradcu je osrednjo prireditev ob dnevu Zemlje predstavljala otvoritev obnovljenega železniškega mostu, kolesarske poti po opuščeni železniški progi proti Dravogradu ter parkovna zasaditve sotočja rek Mislinje in Suhodolnice.

Železniški most pod Rahtelom, ki je zaraščen z grmovjem in prepuščen rjavenju ter propadanju dolga leta sameval pozabljen nad strugo Suhodolnice, je MO Slovenj Gradec takoj po prevzemu lastništva obnovila in usposobila za uporabo pešcev in kolesarjev ter s tem ohranila enega redkih tehničnih objektov in pom-

nikov na opuščeni železniški progi Dravograd-Velenje. Prav tako je MO SG uredila okrog 4 kilometre dolgo kolesarsko pot na svojem delu opuščene proge, in sicer od mostu do meje z občino Dravograd. Tudi ta del poti je bil močno zaraščen in kljub svoji zanimivi legi za večino občanov pozabljen in le od posameznikov obiskan. Tako je z velikimi finančnimi vlaganji MO SG ohranila ter rešila pred propadom železniški most ter zanimive kamnite podporne zidove ob poti, občanom pa namenila novo rekreativno pot. Odsek omenjene kolesarske poti naj bi bil le del mednarodne kolesarske

Obnovljen železniški most

poti, ki bo povezovala kraje sosednje Avstrije s kraji vse od Dravograda do Mislinje.

Na pobudo Turističnega društva Slovenj Gradec je bila opravljena »zasaditev« prvega dela kolesarske poti od sotočja Mislinje in Suhodolnice, ureditev počivališča za kolesarje in sprehajalce ter »zasaditev« dela poti pred začetkom gozdne učne poti na Rahtelov vrh. V prvem delu, pri mostu, je zasajen »pungrad« sadnega drevja starih sort, kjer si bodo lahko obiskovalci utrgali svoj sadež, za še pestrejšo izbiro sadja pa bo poskrbljeno z nadaljnjo zasaditvijo in širitvijo

sadovnjaka. Počivališče pod krošnjami gozdnega drevja nudi prijeten prostor za počitek in druženje v naravi, medtem ko bodo lahko obiskovalci poti na Rahtelov vrh že pred začetkom le-te spoznavali nekatere nove grmovne in drevesne vrste. Nekaj grmov in dreves je že posajenih, še več pa bo dodanih kasneje.

Prvi dnevi po otvoritvi so pokazali, da so ljudje tako Pot na Rahtelov vrh kot tudi kolesarsko pot in sprehajališče vzeli za svoje, saj skoraj ni dela dneva, da ne bi bilo tam obiskovalcev, željnih sprostitve v naravi.

Škrati so nam povedali

Del udeležencev otvoritve poti

Ob dnevu Evrope

V Slovenj Gradcu so 9. maj, drugo obletnico članstva naše države v EU, obeležili s prireditvami v mestnem središču.

Prirediteljici Prva osnovna šola in Mestna občina Slovenj Gradec sta pripravili projekt Evropska vas, s katerim so

učenci prikazali značilnosti pridruženih članic Evropske unije s področij kulture, kulinarike, navad, običajev, glasbe,

noše, prepoznavnih znakov in načina življenja. Učenci so svoje izdelke razstavljali tudi na stojnicah.

GOZDNO
GOSPODARSTVO
SLOVENJ GRADEC D.D.

TRGOVINA

LES

SPECIALIZIRANA TRGOVINA
ZA OSKRBO GOZDARSTVA

V naši gozdarskih trgovinah Les v Slovenj Gradcu in v Radljah ob Dravi vam nudimo vse, kar potrebujete za delo v gozdu: vse gozdarsko orodje in opremo za posek in spravilo lesa, zaščitna sredstva in oblačila za gozdarje, kosilnice in motorne kose, škarje za živo mejo in vse druge drobne pripomočke za delo v gozdu in doma na vrtu.

**SMO POOBlašČEN SERVIS ZA HUSQVARNO,
STIHL IN JONSERED.**

Oglasite se pri nas!

SLOVENJ GRADEC, Cesta na Štibuh 1
Telefon in faks 02/ 88 21 620

RADLJE OB DRAVI (Dvorec), Koroška cesta 68
Telefon in faks 02/88 71 423

**VSESTRANSKE KOMBINIRANE KOSE, KI SO
KOS VEČINI OPRAVIL V PARKIH IN VRTOVIH**

HUSQVARNA
323LD
1,2 KM

cena: **93.900 SIT**
(391,846 EUR)

KOSILNICA
HUSQVARNA
R 152 SV, B&S,
7 KM

cena: **129.900 SIT**
(542,06 EUR)

Ob nakupu prejmete darilo !

Tek po mestnih poteh za zdravje in smeh

Stanko Hovnik

Srednja strokovna zdravstvena šola Slovenj Gradec je na letošnji svetovni dan zdravja (8. aprila) že sedmič organizirala tek po mestnih poteh Slovenj Gradca. Sočasno s tekaško pre-

reditvijo so predstavili svoje programe in šolske dejavnosti tudi na stojnicah v mestu. Le-te so namenjene predvsem preventivnim programom za mladino, vključujejo pa tudi

Vzporedno s tekaško prireditvijo so dijaki zdravstvene šole na stojnicah predstavili programe šole.

Tek zdravja po mestnih poteh Slovenj Gradca

predstavitev dejavnikov tveganja za različna obolenja odraslih ljudi. Na trgu svobode so dijakinje in dijaki z mentorji merili krvni pritisk in indeks

telesne mase.

Prvi trije tekmovalci/ke iz vsake kategorije so prejeli kolajne.

Jubilejni koncert okteta Triglav

Stanko Hovnik

V Slovenj Gradcu je bil 21. aprila 2006 jubilejni koncert okteta Triglav, in sicer peta obletnica delovanja. Na koncertu sta sodelovala tudi folklorna skupina Rej iz Šmartnega pri Slovenj Gradcu in ansambel Vornšek iz Raduš, ki je še po koncertu skrbel za ples in dobro razpoloženje. Sami slavljenci so v prvem in drugem delu zapeli 12 pesmi.

Oktet sestavljajo, z izjemo dveh članov, sami delavci Zavarovalnice Triglav, d. d., in sicer iz Območne enote Slovenj Gradec. Ker enota pokriva celotno območje koroških občin, so tudi pevci s celotnega območja Koroške.

Doslej so člani okteta uspešno nastopali v obeh blagovnicah Mercatorja na Koroškem, v hotelu Hesper v Dravogradu, v Grand Hotelu v Termah Rogaska Slatina in kot gostje na jubilejnih koncertih ob 50-letnici ansambla Štirje kovači ter na koncertu ob 10-letnici Rose iz Slovenj Gradca. Večkrat so tudi zapeli na različnih prireditvah. Skupno je oktet doslej

izvedel 33 nastopov.

Oktet sestavljajo Lojze Kamnik (predsednik okteta), Tomaž Strmčnik, Marjan Baškovič, Mladen Perič, Bojan Prapotnik, Matjaž Marzel, Matjaž Apat in Primož Pečnik. Oktet vodi profesor glasbe mag. Aleksander Kotnik.

Ker fantje pojejo že peto leto

in ker so nekateri peli že prej, nekateri pa pojejo še pri drugih zborih, so jim podelili Galusove značke. Bronaste Galusove za najmanj 5 let, srebrne za najmanj 15 let in zlate za najmanj 25 let delovanja. Bronaste so prejeli Marjan Baškovič, Mladen Perič in Bojan Prapotnik, srebrni pa sta šli v

roke Primoža Pečnika in Matjaža Marzela. Zlato značko si je zaslužil Alojz Kamnik. Oktet Triglav je prejel tudi jubilejno priznanje Zveze kulturnih društev Slovenj Gradec.

Program je povezovala Franja Marzel, ki se je v imenu vseh zahvalila tudi številnim sponzorjem in donatorjem.

Jubilejni koncert okteta Triglav ob peti obletnici

Upravna enota Slovenj Gradec v letu 2005

Duška Kotnik, univ. dipl. ekon.

Na Upravni enoti (UE) Slovenj Gradec je v četrtek, 20. 4. 2006, potekala novinarska konferenca, ki je bila namenjena predstavitvi dela UE v letu 2005. Poleg načelnice UE mag. Kornelije Marzel so na novinarski konferenci sodelovali tudi državni sekretar na Ministrstvu za javno upravo mag. Roman Rep ter vodje oddelkov UE.

Načelnica mag. Kornelija Marzel je uvodoma predstavila cilje, ki so jo vodili pri delu in pripeljali k uspešnemu zaključku poslovanja UE v preteklem letu. Med njimi je izpostavila učinkovitost, odprtost, preglednost, izboljšanje kvalitete storitev, vzpostavitev partnerskega odnosa, urejenost in korektnost oz. učinkovit servis za vse stranke, kar prispeva h gospodarski rasti. Tako smo lani zaposleni (35) opravili 60.748 zadev, kar je več kot leto prej in več kot smo načrtovali; to pa pomeni, da se je vsak prebivalec z območja upravne enote v povprečju 3-krat oglasil na enoti. Rešili smo 98,8 % postopkov. Na področju denacionalizacijskih zadev pa statistika kaže še 13 odprtih zadev od 138.

Na **Oddelku za notranje zadeve** smo opravili 52.968 postopkov. Izdali smo 3.047 osebnih dokumentov (728 potnih listin, 849 osebnih izkaznic in 1.470 vozniških dovoljenj), 2.763 izpiskov iz RMK, 2341 registrskih tablic in evidentirali 6847 prijav in odjav prebivališča. Poročili smo 56 parov. Beležili smo tudi porast števila opravljenih vozniških izpitov, ki jih izvaja **Izpitni center**, ki deluje za celotno regijo, in sicer s 5.344 v letu 2004 na 6005 v lanskem letu.

Na **Oddelku za okolje, kmetijstvo in gospodarstvo** smo med drugimi izdali 75 gradbenih in 15 uporabnih dovoljenj, 11 odločb o dopolnilni dejavnosti na kmetiji, 60 od-

ločb s področja gostinstva, 16 prijavitev osebnega dopolnilnega dela in odobrili 198 pravnih poslov s prometom kmetijskih zemljišč.

Na **Oddelku za občo upravo** smo med drugimi opravili 274 postopkov s področja vojne zakonodaje in 675 postopkov s področja delovnih knjižic ter 92 postopkov v zvezi z digitalnimi spletnimi potrdili. Da bi čimbolj približali znanje in s tem vplivali na večjo kakovost in učinkovitost naših storitev, smo v **Učnem centru za Koroško** organizirali 17 izobraževanj za delavce v javni upravi (42 % več kot preteklo leto), ki se jih je udeležilo 436 slušateljev, od teh 300 izven upravne enote (3-krat več kot preteklo leto). Dosežena povprečna ocena za organizacijo izobraževanj je bila 4,7.

V skladu s cilji in uporabo različnih modelov kakovosti (ISO, CAF in PRSPO) smo tudi v letu 2005 dosegli dobro **povprečno oceno zadovoljstva strank 4,37**, ki je presegla naša pričakovanja. Na ankete se stranke vse bolj odzivajo, saj je bilo prvo leto (2001) oddanih le 98 anket, lansko leto pa že 501. Prijavili smo se na pilotni projekt Priznanja RS za poslovno odličnost za leto 2004 za javni sektor in na razpis v letu 2005. V lanskem in tudi v letošnjem letu smo uspešno potrdili certifikat ISO 9001:2000.

Uspešno smo uvedli in izvedli vse **nove naloge**. Med drugim smo opravili **vseh 7474 vnosov gospodinjev** v računalniško evidenco in **9468 vnosov v matični register**, od tega 10 % vseh vnosov za nazaj. Številka je večja tudi zaradi regijske bolnišnice, ki je v Slovenj Gradcu in kjer so lani zabeležili 770 rojstev, leto prej pa 962.

Na področju kmetijstva smo opravili oz. vzpostavili **682 GERK-ov** (grafičnih enot rabe kmetijskih gospodarstev). Med občani je bila dobro spre-

jeta spletna storitev **e-VEM (56 vnosov)**, ki omogoča registracijo dejavnosti samostojnih podjetnikov na enem mestu.

Opravili smo tudi **3708 upravnih overitev** podpisov ali kopij listin. Overitve opravljamo vsak dan v sprejemni pisarni v Slovenj Gradcu in enkrat tedensko v Sprejemno-informacijski pisarni Mislinja.

V letu 2005 smo prenovili sprejemno pisarno tako, da je zdaj omogočena tudi individualna obravnava strank.

Načrti v letu 2006

Naš nadaljnji razvoj je usmerjen v povečanje učinkovitosti našega delovanja, naše odprtosti in preglednosti, stalno izboljševanje kakovosti naših storitev in predvsem v še večje zadovoljstvo državljanov ter pravnih oseb kot uporabnikov naših storitev.

Državni sekretar mag. Roman Rep

je spregovoril o projektih, ki so bili na Ministrstvu za javno upravo izvedeni v letu 2005, predstavil pa je tudi novosti, ki so predvidene v letošnjem letu in se nanašajo na učinkovito in prijazno upravo. Mag. Rep je uvodoma poudaril, da so rezultati za delo v preteklem letu dobri, zato si slovenjgraška UE

po njegovem zasluži odlično oceno. Kot eno glavnih prioritete ministrstva je državni sekretar izpostavil odpravo administrativnih ovir, za katero je ministrstvo lani pripravilo program. Ta je že prinesel prve rezultate, saj so bile v približno 40 primerih odpravljene različne administrativne ovire v zakonskih in podzakonskih aktih. Ministrstvo pričakuje, da se bo s tem trendom odprava administrativnih ovir tudi nadaljevala. Mag. Rep je novinarjem predstavil še prenovljen državni portal e-storitev, ki bo zaživel še pred poletjem. Aplikacija skozi življenjske situacije skuša upravo približati ljudem in jim na ta način ponuditi čim več storitev, med prvimi večjimi novostmi v tem letu pa bo podaljšanje e-registracije motornih vozil. Glede spletne storitve e-VEM pa je državni sekretar poudaril, da je projekt dobro zaživel. V letošnjem letu so sistemu dodali dodatne funkcionalnosti, ki omogočajo samostojnim podjetnikom povezave z Durs, Obrtno zbornico Slovenije (OZS) in davčnim registrom. Letos naj bi omogočili tudi registracijo d. o. o. in d. n. o., kjer želijo vstopne točke povezati s sodnim registrom. Cilj je čim hitrejša ustanovitev podjetij, medtem ko je

Državni sekretar Ministrstva za javno upravo mag. Roman Rep in načelnica UE Slovenj Gradec mag. Kornelija Marzel (tekst in foto: mag. Nina Furman)

pri samostojnih podjetnikih z ukinitvijo notarske overitve registracija že brezplačna, s čimer imajo zasebniki pri posamezni registraciji 26.000 tolarjev prihranka.

Upravna enota Slovenj Gradec je sicer samostojni organ dr-

žavne uprave oz. ena izmed 58 Upravnih enot, ki obsega območje Mestne občine Slovenj Gradec in Občine Mislinja.

Na osnovi uradnih evidenc je bilo stanje na dan 31. 12. 2005 naslednje:

- 126 tujcev,
- 12.141 registriranih vozil,

kar je 619 več kot preteklo leto,

- 13.653 aktivnih voznikov, kar je 152 več kot preteklo leto,
- 226 društev,
- 541 lastnikov orožnih listin, ki imajo v lasti 2049 kosov orožja.

V območju deluje 290 gospodarskih družb, ki so zaposlovale 38 % vseh delavcev in ustvarile 59 % celotnega prihodka regije, ter 726 samostojnih podjetnikov, ki so zaposlovali 33 % vseh delavcev in ustvarili 34 % prihodka regije (podatki za leto 2004).

Prvomajska proslava na Kremžarjevem vrhu

Stanko Hovnik

Občani Mestne občine Slovenj Gradec so se tudi letos množično odpravili na prvomajsko srečanje na Kremžarjev vrh.

Osrednji govor o pomenu praznika dela je imela Milica Dabanovič, sekretarka sindikata kemične nekovinske in gumarske industrije Slovenije. Poudarki iz njenega govora: »Korenine delavskega boja za pravice iz dela segajo v daljno leto 1886, ko so se v industrijsko razvitem mestu Chichagu pričeli veliki nemiri delavcev. Pričel se je boj za pravice delavcev. Na Slovenskem se prvič srečamo z delavskim gibanjem nekaj let pozneje, ko so se uprli trboveljski rudarji in postavili zahteve po odpravi nevzdržnih mezdnih odnosov ter zahtevali izboljšanje delovnih in življenjskih pogojev. Delavske demonstracije

in shodi so skozi celih 120 let stalnica sindikalnega gibanja in borb za delavske pravice.« Nadalje je dejala: »Tudi v današnjem času marsikateri delavec bori boj za preživetje, boj za spoštovanje svojih pravic. Slovenija je v okviru Evropske unije vključena v veliko družbo, ki ima tudi veliko brezposelnih. Država je tista, ki mora poskrbeti, da se bodo odpirala nova delovna mesta in s tem možnosti zaposlovanja. Gospodarski in socialni napredek mora sloneti na osnovnih vrednotah socialne države.« Ob zaključku svojega govora je izpostavila še naš kraj: »Tudi na vašem območju se pojavljajo velike težave. Čeprav se ustvarjajo visoki dobički v posameznih družbah, se zaradi znižanja stroškov ukinja številna enostavna dela in dejavnosti. Ukinitve

proizvodnje avtomobilskih prevlek je že terjalo okrog 190 presežnih delavcev, kar verjetno še ni vse. Najhuje je delavcem v družbi Pohišva Pameče, kjer so bili s stavko prisiljeni opozoriti na neizplačevanje plač.«

Ob koncu je izrekla čestitke

vsem delavkam in delavcem in jim zaželela prijaznejši in lepši jutri.

Spregovoril je še župan Mestne občine Slovenj Gradec Matjaž Zanoškar, zapel je moški pevski zbor Šmartno, nastopil pa je tudi Adi Smolar.

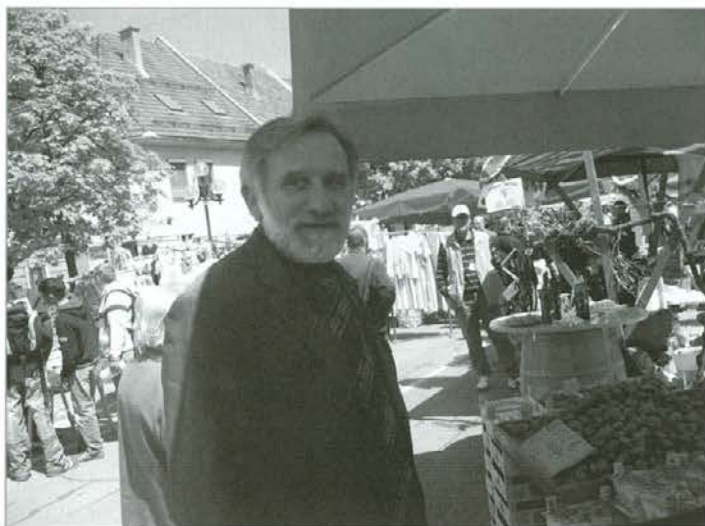
Milica Dabanovič je spregovorila o delavskih gibanjih in težavah danes.

Prvomajska proslava na koči na Kremžarjevem vrhu

Pankracijev sejem v Slovenj Gradcu

Ida Robnik

Župan Mestne Občine Slovenj Gradec Matjaž Zanoškar je reden obiskovalec mestnih sejmov.

Pankracij je letos prinesel sonce in v mestu Slovenj Gradec je bilo živahno kot redkokdaj. Med številnimi stojnicami so si obiskovalci lahko ogledali tudi stojnico trgovine LES, družbe Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec, kjer sta vodja trgovine Brane Dolinšek in prodajalec Darko Pušnik predstavljala pripomočke za urejanje vrtov in parkov, motorne žage in druge izdelke iz ponudbe naše trgovine.

Nenavaden mlaj v Starem trgu pri Slovenj Gradcu

Adolf Lenart

Starotrški gasilci so letos v svojem kraju postavili mlaj, ki ga je okrasila narava sama. Deblo je bilo ovito z bršljanko, dodali so samo venec in zastavo. Predenji so se postavili za fotografiranje, tako da sta mogočnost in veličina postavljenega mlaja še bolj opazna.

Stojijo z leve: Adolf Lenart (podpredsednik GD Stari trg), Viktor Štumpfl, Tine Špeznik in Slavko Ošlak (predsednik GD Stari trg).

Smreko za mlaj je odstopil starotrški župnik.

13. Florjanovo srečanje v Doliču

Franc Jurač

Gasilci iz Doliča pri Mislinji so letos organizirali že 13. Florjanovo srečanje. Na prireditve so povabili gasilska društva iz ko-roških občin in Velenja, gostje pa so bili gasilci iz Prekmurja, med katerimi so bili zelo dobri kuharji, ki so skuhalo okusen prekmurski bograč. Zaslužni posamezniki so za dolgoletno delo v društvu prejeli priznanja.

Fotografija PICT 0096: Ivan Naveršnik prejema priznanje za dolgoletno delo v gasilstvu.

Snop velikan v Pamečah

Stanko Hovnik

V vasi Pameče pri Slovenj Gradcu se vedno kaj dogaja. Letos za velikonočne praznike so poskrbeli za atrakcijo, ko so izdelali snop, dolg 45 m. Vsako leto na cvetno nedeljo izdelajo snop mladi, ki imajo radi svoj kraj in s tem ohranjajo navade in običaje svojih prednikov. Organizacijo izdelave snopa velikana je vodil mladi Franc Mravljak iz Pameč. Pomagalo mu je še pet fantov iz kraja, k blagoslovu pa ga je odneslo petnajst fantov. Po blagoslovu so ga položili ob poti v cerkev in ga po kosih delili občanom.

45 m dolg snop je k blagoslovu v pameško cerkev prineslo 15 fantov.

Mladi spoznavajo poklice

Franc Jurač

V maju 2006 je Osnovna šola Šmartno pri Slovenj Gradcu v sodelovanju s Podjetniškim centrom Slovenj Gradec za osmošolce organizirala dan poklicev. 28 učencev iz OŠ Šmartno je spoznavalo posamezne poklice, njihove dobre in slabe lastnosti, posebna zahtevana znanja, veščine in spretnosti, ki jih delavci morajo imeti, ter možnosti šolanja. Učenci so obiskali Hotel Slovenj Gradec, Probanko, frizerski salon Maja, slaščičarno Šrimpf, steklarstvo Vitko, lekarno, pošto, cvetličarno Orhideja, računalniško podjetje Vegatop, Koroški pokrajinski muzej in Koroško galerijo likovnih umetnosti ter Koroški radio, kjer je odgovorni urednik Marko Vrečič (na sliki) predstavil poklice novinarja, radijskega tehnika in snemalca. Osmošolci so bili zelo radovedni in so zaposlenim postavljali zanimiva vprašanja, na katera so seveda dobili tudi odgovore.

Društvo ekonomistov Koroške na obisku v Gorenju

Dušana Kotnik, univ. dipl. ekon.

2380 Slovenj Gradec, Koroška 11

Društvo ekonomistov Koroške ima med svojimi nalogami organiziranje strokovnih ekskurzij po podjetjih. V sredo, 3. maja 2006, smo obiskali Gorenje, d. d., kjer smo si ogledali:

- Logistični center Navis (130 m dolgo, 90 m široko in 40 m visoko visokoregalno

skladišče, ki ima na 50.000 m² površine prostora za 14.000 gospodinjskih aparatov, skladiščenih na 21.000 sistemskih paletah);

- proizvodnjo hladilno-zamrzovalnih aparatov in
- nov Prodajno razstavnico na Partizanski cesti 12 v Velenju.

Strokovne ekskurzije se je udeležilo 20 članov, ki smo bili s predstavitvijo tega našega velikana med podjetji, ki še vedno zaposluje okrog 7.000 ljudi, izredno zadovoljni. Predstavitev nam je omogočila gospa Pirnatova.

Marjan Čuješ

Nagrado za minulo delo si ponavadi zaslužiš z delom v svojem podjetju, kar pa ni nujno, saj si jo prav tako lahko pridobiš tudi z delovanjem v kakem društvu, če si mu le dovolj dolgo zvest. Meni se je to zgodilo letos s povabilom Pihalnega orkestra ravnstevskega železarnstva, ko so se pripravljali za nastope v Španiji. »Ne bo ti treba nastopati, ampak greš z nami kot turist. Sprejmi to kot gesto, s katero naš orkester nagradjuje svoje zaslužne člane!«

Povabila sem bil zelo vesel, če obrazložitev drži, tega pa ne vem, toda če so oni tako presodili, sem jim pa seveda hvalen. Da smo zapolnili mesta v avionu, kar je pogoj pri nizko cenovnih letalskih družbah, so nas lahko za doplačilo spremljale žene, ki si pa to tudi zaslužijo. Brez njihovega razumevanja do velike odsotnosti godbenikov zaradi vaj, nastopov in turnej, bi marsikateri orkester propadel. Če nam več kot stokrat na leto pripravijo uniformo, operejo srjaco in ne nergajo ob naših prepoznih vrnitvah domov, kadar je po sredi godba, potem je prav, da se včasih v živo prepričajo, da taka turneja ni le lepo doživeti, ampak lahko pomeni tudi napor. Organizator ne podari nič. Vse si je treba zaslužiti. Nastopati na paradah pet dni

in to tudi po večkrat na dan ni lahko. Za orkester in Slovenijo pa pomeni to tudi čast, kajti tam nastopajo skupaj z orkestri n zabavnimi skupinami s celega sveta. Dostojno smo zastopali tako naš orkester kot Slovenijo v celoti, zato povabila za naslednja sodelovanja že sledijo. Dokaz za to je bila prošnja, da naj orkester bivanje na stroške organizatorja podaljša še za en dan, kar smo pa tudi radi storili.

Španija me je po svoje presenetila. Nisem si predstavljal, da je dežela tako čista in urejena. Obliva jo isto morje kot Tunizija in tudi plaže so podobne, ampak tu sem se počutil mnogo bolje. Tukaj ne silijo v turista z raznimi spominki in pri sprehodih se lahko v miru predajaš svojim mislim. Trgovci so vljudni, nihče te ne vleče v lokal za rokav in v miru lahko izbiraš. Vsako malenkost, ki jo kupiš, odvijemo in pokažejo, da se lahko prepričaš, da je v embalaži res to, kar želiš. Enako zadržani so tudi na tržnicah in uličnih stojnicah. Red vlada povsod, čeprav policije ni videti. Prodajalci vseh ras in ljudje različnih barv so torej prevzeli tukajšnji način življenja in to je dobro za deželo in njene obiskovalce.

Do Bergama, letališča v bližini Milana, smo potovali z avtobusom, naprej pa z letalom do

Valencije. Med potjo do našega hotela v Castellonu smo uživali ob pogledih na plantaže z južnim sadjem. V tem podnebjem dozori sadeži tudi večkrat na leto in res je nekje drevje cvetelo, drugod pa je bilo na drevesih in pod njimi polno zrelih plodov. Tudi naš hotel Oranja se je imenoval po teh sadežih (pomaranča). Bil je blizu obale in čeprav je bil označen le s tremi zvezdicami, nam ni manjkalo ničesar. Krasne klimatizirane sobe, udobne postelje in čiste kopalnice ter balkoni, s katerih si lahko videl daljne gore in bližnje morje, pa programi lokalnih televizij, ki so prenašale dogajanja v mestih v teh prazničnih dneh, so bili zadostni razlogi, da smo radi ostajali kar doma. Sprehodi po neskončnih plažah, ki so čiste in urejene že gostile prve kopalce, so bili posebno doživetje. Vsaj sedaj v marcu je pa slika seveda lahko drugačna. Z različnim materialom tlakovane, več metrov široke ter čiste sprehajalne steze ob plaži v senci palm in kot drevesa visokih fikusov, ki jim še po uri hoda ni videti konca, je nekaj, kar pač ne pozabiš zlepa. Hrane v hotelu pa raje ne omenjam, saj tudi naštetih vsega ponujenega ne bi znal. Vse, kar si holesterol in visoki krvni tlak v telesu lahko le želita, je bilo ponujeno v neomejenih

količinah. Kdor med nami se v teh dneh ni zredil, ta ima v sebi trakuljo ali pa skrbi za linijo tudi na dopustu.

Naše muzikante smo na prvi večerni paradi spremljali tudi ostali sopotniki, potem pa smo jih raje gledali na lokalni TV, kajti ognjemet, ki ga priredijo Španci, je za nas, ki tega nismo vajeni, nekaj zastrašujočega. Kot da je mesto eksplodiralo. Vse je v dimu in smradu in samo čakaš, kdaj ti bodo zagoreli lasje ali obleka. Oni pa uživajo med bliski in kanonado, pa naj bodo stari ali pa otroci v vozičkih. Ob mimohodu nastopajočih skupin pa seveda uživa na tisoče prisotnih gledalcev, saj imajo kaj videti. Dekliški pihalni orkester iz Japonske je napravil na nas ostale največji vtis. Brezhibno igranje težkih španskih skladb, naučenih na pamet, nenehno spreminjane in prepletanje vrst med hojo v paradi, predvsem pa železna disciplina in uboganje na vsak dirigentov gib, je bilo za nas nekaj nepojmljivega. Tako je bilo tudi v hotelu, kjer so stanovale skupaj z nami in večino časa vadile. Smilile so se nam, saj se je zdelo, da se tudi smejejo lahko le na komando. Z nami v hotelu so stanovali tudi du-darji s Škotske, pa Finski vojaški orkester, postavne češke mažoretke, folklorna skupina črnk iz francoske Gvajane in poleg drugih tudi atraktivne

Godbeniki pred hotelom – priprava na parado

plesalke sambe iz Brazilije. Vsi ti nastopi so bili namenjeni praznovanju tedna sv. Magdalene, kot te praznike imenujejo domačini. Sveže rože, ki jih prinesejo družine v ta namen in s katerimi so okrašene ulice in cerkve v tistih dneh, odvažajo po končanih slovesnostih smetarji v tovornjakih.

Klopca po dolgem sprehodu se zelo prileže

Med bivanjem v Španiji smo si ogledali tudi nekaj znamenitosti v prelepi Valenciji, ki s svojo moderno arhitekturo skuša posnemati tudi objekte iz daljne Avstralije. Sedaj razumem nogometaša Zlatka Zahoviča, zakaj je bil tako navdušen nad tem mestom, kjer je dolga leta igral in živel. Videli smo tudi mestni stadion, vendar le od zunaj, medtem ko smo si tistega v Barceloni ogledali v živo, z zanimivim muzejem vred. Res je vreden ogleda kot tudi barcelonska katedrala, ki jo gradijo že več kot sto let. To znamenito cerkev, ki smo jo opazovali med olimpijskimi igrami v Španiji, sem si vedno želel videti in sedaj se mi je želja uresničila. Pa ne samo to. Tudi na ogromno пристanišče in kip Kristofa Kolumba v njem nismo pozabili. Ogledali smo si pa tudi vinsko klet, ki sega več nadstropij pod zemljo in oskrbuje kraljevi dvor s šampanjcem. Po njej smo se vozili kar z električnim vlakom. Zadnji dan smo se z avtobusi povzpeli na Montserrat ali goro, ki spominja na narobe obrnjeno žago. Na tej gori sta tempelj in prelepa cerkev, v kateri stoji kipec črne Madone. Baje, da imajo podoben kipec

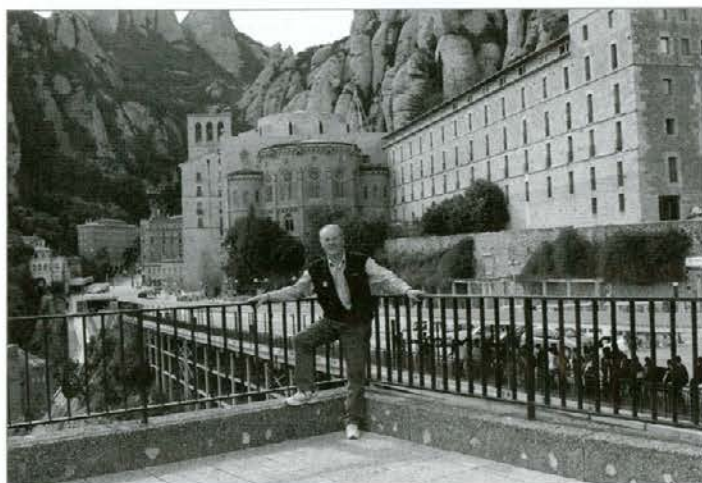
tudi Poljaki, jaz sem pa mislil, da ga imamo le v Koprivni pri sv. Ani! To romarsko središče je zelo znano in obiskano. Dostopno je z gorskim vlakom, gondolsko žičnico, avtobusom in seveda, kot se za prave romarje spodobi, peš. Vse je narejeno podobno kot na sv. Višarjah nad Trbižem in podrejeno

mraku preveril, kako trdno drži svojo torbico pod pazduho, sem jo skoraj skupil od njenih spremljevalk. Tak direndaj je nastal, da od tedaj tega ne poskušam več, ampak se kar zanesem nanjo.

Moja izkušnja v Španiji je tudi ta, da je Špancem znanje tujih jezikov španska vas. To seveda velja le za tiste, s katerimi sem imel opravka sam v tistih dneh. Razen španščine ni treba znati drugega jezika, ker tudi oni drugega ne obvladajo, čeprav so že dolgo v Evropi. Še receptorka pred jedilnico je najraje videla, da si ji povedal številko sobe kar s prsti. Ampak postrežen si pa tako ali drugače in še zabavno je.

Mene pri spremembi okolja navadno začne boleti grlo, še posebej če me spremlja žena, da se imam komu smiliti. Ona to že ve, pa če greva v Tunizijo ali Moravce, zato tudi v Valenciji ni oklevala in je šla iskat C-

vitamin v lokal, pred katerim smo počivali. Dolgo je ni bilo, ko se je pa prikazala, je imela v eni roki prazen kozarec, v drugi pa razpolovljeno limono. Kaj hočemo, natakari ni znal slovensko, ona se pa po špansko ni hotela truditi. Za zabavljanje ni bilo časa, ker smo morali na avtobus, limono sem pa porabil pozneje ob čaju v sobi. Naslednji dan sem po dolgi hoji ob obali naročilo ob nekem »šanku« prevzel sam. Ženi in spremljevalki sem namenil rdeče vino, sebi pa limonado. Z vinom ni bilo težav in sta bili takoj postreženi, ko sem naročil limonado, me je pa dekle le gledalo, dokler nisem pokazal s prstom na limono, katere koščki so ležali na krožniku. Dekle je pokimalo in dvignilo en prst, kar sem jaz razumel kot eno limono, stisnjeno na strojček, ki je v te namene brnel na pultu, in nato prelito v kozarec. Zmagoslavno sem se usedel k damama ob mizici in užival ob pesmi valov, ki so se zaletavali v obalo. Natakari je medtem prinesla pehar limon in jih začela mašiti v stroj, iz katerega je tekel sok. Le zakaj si dela zalogo soka, ko smo bili pa v lokalu samo mi trije, sem se čudil, dokler ni pred mene postavila skoraj pol litra čiste limonine kislice brez vode, sladkorja in slamice, za katero je bila prepričana, da jo bom pri takem naročilu kar s svoje glave snel. Tisti dvignjen prst in pomenljiv pogled ni pomenil ene limone, ampak eno kilo. Med posmehom mojih spremljevalk sem se potrudil in prineseno tudi izpil. Dodat-

Gorski samostan in cerkev na Montserratu s črno Madono na oltarju, kakršno pa premoremo tudi v Koprivni pri sv. Ani.

potrebam razvajenih turistov, ki se imajo za romarje. Na začetku naše poti v Španijo sta nas vodiča agencije Kondor Travel iz Celja, ki nam vedno odlično organizira potovanja, opozorila, da je dežela sicer varna, ampak povsod se najdejo nepravdi, ki kakemu turistu zagrenijo dopust, zato naj na denar, dokumente in druge vrednosti zelo pazimo in ne puščamo v hotelih. Kadar je z menoj žena, sam teh problemov nimam, le slediti ji moram, kajti ona ima torbico, v kateri je denar in tudi moji dokumenti. Ko sem nekoč v

Sodobne stavbe v Valenciji, ki se zgledujejo tudi po Avstraliji.

Skupina veselih koroških sprehajalcev na obali

nega naročila nisem hotel več tvegati, da se mi ne bi zgodilo tako kot kolegu Janezu, ki je nekoč trikrat naročil različno jed in vedno dobil – sir.

Več ur dolgi sprehodi ob lepi plaži so se ponavljali, jaz sem si pa grlo še vedno zdravil z limonami. Govoriti mi ni bilo treba, dovolj je bilo, da me je natakar ugledal in že je šel v skladišče po košaro limon. Tudi njemu sem prvič s prstom pokazal na limono, pa jih je kot prejšnji dan deklet prinesel cel pehar. Nisem se več vznemirjal, ampak sem pokazal še na kokakolo in vodo v plastenki, v kateri sva pozneje odnesla preostali limonin sok v sobo in ga tam porabila po potrebi. Kot je znano, se odvečni C-vitamin iz telesa izloča po drugi poti kot pa pride vanj. Če ga je preveč naenkrat, sicer ne škoduje, koristi pa tudi ne, le škoda ga je. Da sem ga pa prvokrat po nepotrebnem spil preveč, so krivi Španci in ne jaz, zakaj pa ne berejo misli in postrežejo človeka tako, kot si želi, če že govoriti ne znajo po naše.

Kadar se mudiš v tuji deželi, se spodobi, da se ne zanimaš le za pokrajino, ampak tudi za tamkajšnje narodne jedi in pijače ter se seznaniš z njihovo folkloro. Vse to je doživela tudi naša osemdesetčlanska družina na predvečer odhoda domov na večeru flamenka. Najprej sta nas zabavala dva virtuoza na kitarah in se čudila, kako je mogoče, da ju s svojimi glasovi pri vseh napevih tako uspešno spremljamo. Ovacije z njune strani pa smo doživeli, ko smo z njima brezhibno zapeli Eviva

Sagrada familia – katedrala v Barceloni, ki jo gradijo že nad sto let in bo končana do leta 2020.

la Spania in jima je Janez pri naši mizi pokazal glasbeno liro na svoji kapi. To je bilo seveda šele ogrevanje za nadaljevanje zabave, na kateri so zastoj stregli z nacionalno pijačo, ki pa ni ne kompot in ne bovla, pa v kljub temu lahko naslednji dan zaradi nje mijavkaš. Na tisto nadležno slikanje z lepoticami flamenka, ki pa ni poceni, smo pri nastopu plesalk kar pozabili in uživali, dokler se ni pokazal On. Vitek in ves v črnini, pa razmršenih dolgih las in divjega videza se je naenkrat pojavil pred nami. Prvi vtis je bil tak, da so mu manjkali le rožički in bolj viden rep. Ko se je zavrtel v divjem ritmu, smo se pa kar zgrozili, tak hrup je povzročal s tistimi čevlji. Gledalka za menoj pri drugi mizi je prestrašeno zašepetala: »Grd je ko vrag, raja pa ko hudič!« Ali kot je rekla neka kmetica na Koroškem za hitre-

ga fanta, ki ji je nagajal in ga ni mogla prijeto za uhlje: »Tk je bil pa čeden, ta hudič grdi!« Seveda so vse te primerjave izrečene le v šali, saj grdih ljudi na svetu ni, zato ker na gene in svojo podobo sami ne moremo vplivati. Lepi ali grdi smo lahko le v naših značajih. Plesalca so takega prikazale odrske luči in pa zahteven ples, ki ga je predstavljal. V resnici smo bili nad njegovo predstavo vsi navdušeni in presenečeni, saj je zasenčil vsa dekleta; od komaj slišnega škrahljanja po lesenem odru pa do topotanja, kot bi se po njem sukalo sto peklenščkov s kopiti. Jože pri naši mizi je pripomnil: »Lahko tako copota, ker ima za tri številke premajhne čevlje, naj poskusi z mojimi, pa bomo videli!« Višek večera pa je bil, ko si je ta fant izbral plesalko ravno pri naši mizi. Ko se je nasmejale in pokazal svoje bleščeče zobe in svojo špansko uglajenost, so prejšnje primerjave seveda padle. Berta od naše mize je morala na oder, da je z njim vadila korake flamenka. Brez treme, kot prava žena muzikanta si je nekajkrat med plesom iz zivalno popravila oprsje, kar je plesalca tako razvnelo, da ji je za nagrado prinesel tri buteljke, s katerimi smo zabrisali okus po njihovi »sangriji«, kot se imenuje ta nacionalna pijača. Organizatorji večera

li, samo še cerkev v Ogleju, ki ima zaradi svoje preteklosti velik pomen tudi v Sloveniji. To je kraj, kjer je bil podpisan tisi znameniti španski kompromis, ki ga naša politika ne more pozabiti in brez katerega menda še vedno ne bi bili v Evropski zvezi. Morda pa takratni minister tudi ni znal špansko? Kompromisi so pač takšni, da ne dobiš vsega, tudi za polno ceno ne, dokler se stranki ne spoznata. Jaz sem zadnji dan poleg limonade dobil že vse, kar k napitku spada. Tudi vodo, slamico, sladkor in povrh (ali pa v posmeh) še en kolobar limone, obešene na kozarec, le potrpeti sem moral. Sicer pa o tem nisem več razmišljal, ker sem bil v mislih že doma, kljub lepim dnevom, ki so bili za menoj. Še posebej se mi je mudilo zaradi zadnjega pogovora z vnukom, ki mi je povedal, da mu je že dolgčas in tudi to, da so doma med mojo odsotnostjo dobili papagaja. Tudi jaz sem ga že močno pogrešal, če pa papagaj misli, da me bo pri vnuku nadomestil! Potem pa malo ptičje gripe tudi pri naši hiši ne bo škodilo! Svojo prvo nagrado v življenju za minulo delo ali zvestobo v amaterski dejavnosti sem torej z zadovoljstvom izkoristil in tega kolegom, ki so mi to omogočili, ne bom pozabil. Prav tako se bom s hvalež-

Sam na plaži, ki ji ni videti konca

so priznali, da takega vzdušja zlepa ne doživijo, mi ga bomo pa tudi pomnili do prve ponovitve, ki so pa v naši družbi kar pogoste. Saj zato pa muzikantje smo!

Na poti domov smo si ogleda-

nostjo spominjal vseh nepozabnih dni, ki smo jih v dolgih letih preživeli skupaj, bodisi na takšnih potovanjih, kot je bilo to v Španiji, ali pa doma, kjer nam je pa kljub vsemu naj-
lepiej.

Hvaležna Lija

Franc Jurač

S pomočjo sponzorjev in domačinov Mislinje in mislinjske občine ter nekaterih podjetij je uspelo mislinjskemu aktivu invalidov zbrati potrebna sredstva za ureditev stropnega dvigala v otroški sobi in kopalnici, ki so jo ob namestitvi dvigala povsem preuredili po meri invalidke, 14-letne Lije Krenker, ki se pridobitve nadvse veseli. Posebej je vesela dvigal v kopalnici in spalnici, kar pa bo tudi za njeno mamo Marijo in očeta Stanka veliko pomenilo.

Lija Krenker z mamo Marijo in očetom Stankom

Stric Jurij in nečakinja Marija 97-letnika

Franc Jurač

Na Kavnikovi kmetiji na Razborju bo 23. maja Marija Kavnik praznovala visok in častljiv življenjski dogodek – 97. rojstni dan. Osmega aprila letos pa je 97. rojstni dan praznoval tudi njen stric Jurij Novak, prav tako z Razborja. Ko smo ju te dni obiskali, sta nam povedala veliko zanimivega o njuni težki življenjski poti. Danes sta srečna, da sta dočkala tako visoko starost.

Juriju Novaku in Mariji Kavnik večkrat zaigra na harmoniko pravnukinja Manja.

Strelsko društvo Možnar

Franc Jurač

Pred petnajstimi leti so fantje iz Mislinje ustanovili strelsko društvo Možnar. Za seboj imajo bogato strelsko pot. S svojimi možnarji in »pokanjem« so sodelovali na številnih prireditvah, ob praznovanjih pomembnih dogodkov in raznih cerkvenih obredih.

Jure Vastl je povabil 250 prijateljev

Franc Jurač

Bili so časi, ko so mladi gospodarji z veseljem prevzemali kmetije in na njih gospodarili. Eden takih je tudi Jure Vastl iz Slovenj Gradca, ki ga nikoli ni mikalo, da bi šel v službo. Že v svojih mladih letih se je odločil, da bo ostal doma in nadaljeval gospodarjenje na Bimarjevi kmetiji. Danes mu pri kmetovanju pridno pomaga sin Jure.

Ko je Jure Vastl praznoval Abrahama, je na »fešto« povabil kar 250 prijateljev, ki so zlati rojstni dan praznovali kar dva dni.

C Š O D
 CENTER ŠOLSKIH
 IN OBŠOLSKIH DEJAVNOSTI
 FRANKOPANSKA 9
 LJUBLJANA, SLOVENIJA
DOM PECA
 BREG 13
 2392 MEŽICA
 tel.: (02) 823 61 84
 gsm: 031 342 901
 csod.peca@guest.arnes.si

Učenci osnovnih šol z različnih koncev Slovenije, dijaki in ostali obiskovalci Doma Peca, CSOD, skrbijo, da je moten miren spanec kralja Matjaža. V tednu bivanja s pomočjo doživljajskega in izkustvenega učenja spoznavajo mnogim

Prebujanje kralja Matjaža pod Peco

Metka Tajzel, univ. dipl. inž. gozd.

slabo poznano koroško kraji-
no.

Glede na letni čas se spremi-
njajo tudi vsebine našega dela.
Pozimi poteka zimska šola v
naravi. Vključuje šolo smuča-
nja, ki poteka na bližnjem smu-
čišču Črna, kjer so prve zavoje
naredili odlični alpski smučar-
ji (Tina Maze, Aleš Gorza, Mit-
ja Kunc, ...). Spomladi, poleti
in jeseni s kolesom ali peš spo-
znavamo naravno, kulturno in
etnološko dediščino. Na vsa-
kem koraku opazimo ostanke
bogate zgodovine fužinarstva
in rudarjenja.

Korak za korakom se dan za

dnem dogajajo spremembe, ki
motijo Matjažev miren span-
ec. V okviru projekta doma
smo z izgradnjo sistema solar-
nih kolektorjev naredili doda-
ten korak pri izobraževanju o
obnovljivih virih energije.

Od 1. do 7. avgusta 2004 je
pri nas potekal mednarodni
mladinski ekološki tabor »No
borders for clean energy«. Na
taboru je sodelovalo 17 mla-

dih od 11. do 20. leta starosti
iz Avstrije, Srbije in Črne Gore

Sprejemnika sončne energije SSE

Sprejemnika sončne energije – SSE merita vsak po 6 m² in sta izdelana po t. i. TINOX tehnologiji. Posebnost te tehnologi-
je je, da je na bakrene cevi s posebnim laserskim postopkom
navarjena bakrena pločevina s tankim nanosom titanovega
oksida. Premaz je visoko selektiven in omogoča boljši sprejem
sončne energije. To je pomembno, kadar sonce ne sije z vso
močjo (rahlo oblačno vreme), saj sprejema SSE tako imeno-
vano difuzno sevanje sonca, tako da je izkoristek pretvorbe
energije sončnega sevanja v toplotno energijo okoli 20 % višji
kot pri običajnih SSE. Tekočina v ceveh se lahko segreje do 150
°C, zato je v ceveh pod tlakom 3 barov. Takšen SSE lahko toplo
sanitarno vodo zagotavlja tudi v zimskih mesecih, seveda če
vreme ni preveč oblačno oz. megleno.

Predvidoma bosta SSE letno proizvedla med 6.000 in 7.000
kWh toplote ter tako prihranila med 600 in 700 litrov kuril-
nega olja, zmanjšala emisije CO₂ za okoli 1,5 tone letno ter
znižala stroške za energijo za 90.000 in 110.000 SIT na leto.
SSE bosta zagotavljala 100 % ogrevanje sanitarne vode v pole-
tni sezoni, 60 % ogrevanje v vmesni sezoni in 40 % ogrevanje
pozimi.

ter Slovenije. Tabor je bil namenjen osveščanju o podnebnih spremembah kot enem od pglavitnih okoljskih izzivov 21. stoletja, in globalni ter praktični promociji obnovljivih virov energije, ki lahko bistveno pripomorejo k upočasnjevanju globalnega segrevanja ozračja. Udeleženci so izdelali dva solarna kolektorja (sprejemnika sončne energije SSE), namenjena pripravi tople sanitarne vode.

Na delavnicah so se seznanili tudi z osnovami preživetja v naravi, lokostrelstva in popravila kolesa. Ogledali so si staro koroško kmetijo, šli na izlet z gorskimi kolesi in se udeležili delavnic »body-paintinga«, bobnanja in kreativnega plesa. Tabor so v sodelovanju s Centrom šolskih in obšolskih dejavnosti Dom Peca in Gradbenim inštitutom ZRMK skupaj organizirali Slovenski E-Forum iz Ljubljane ter avstrijski nevladni organizaciji Delovna skupnost za obnovljive vire Dežele Koroške (Arbeitsgemeinschaft Erneubarenergie – AEE Kaernten) in Zveza za podnebje Dežele Koroške (Klimabuendnis Kaernten).

Ker lega in oblika stavbe doma Peca nista omogočila namestitve kolektorja, ki bi zagotavljal optimalen izkoristek sončnega sevanja, smo se odločili postaviti kozolec, na katerega so nameščeni kolektorji. Ta kozolec je zdaj »učilnica v malem«, ker je dodatno opremljen s plezalno steno. Z donacijo podjetij Gozdno gospodarstvo in TAB je bila postavitev kozolca - in s tem uspešen zaključek projekta - sploh mogoča.

Trudimo se, da vsaki mladi generaciji, ki obiše naš dom, privzgojimo odgovorno in razmišljajoče stališče pri reševa-

nju okoljskih problemov.

Lahko noč, miren dan kralj Matjaž!

Viharnik

izdaja:

Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec, d. d., Vorančev trg 1, 2380 Slovenj Gradec

**GOZDNO
GOSPODARSTVO
SLOVENJ GRADec D.D.**

telefon: 02 88 43 332

faks: 02 88 42 684

e-mail: viharnik@gg-sg.si

direktor:

Silvo Pritrznik

glavna in odgovorna urednica:

Ida Robnik

uredniški odbor:

Ida Robnik, Brane Širnik,
Gorazd Mlinšek, Jože Potočnik,
Marta Krejan, Franc Jurač

lektorica:

Marta Krejan, prof.

idejna zasnova, grafično

oblikovanje in priprava za tisk:

Jože Repas, design

tisk:

ZIP Center d.o.o.
Ravne na Koroškem

avtor fotografije na naslovnici:

Tomo Jeseničnik

Na podlagi mnenja ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 je Viharnik proizvod informativnega značaja (tč. tarifne številke 3).

Marija Zorman,
p. d. Obnik

★1928

†2006

V spomin in zahvalo

Lepo pomladno jutro se je prebujalo, ko smo iz slovenjgraške bolnišnice izvedeli, da je ugasnilo življenje Marije Zorman iz Trobelj pri Slovenj Gradcu. Trobeljski zvonovi so preglasili žvrgolenje ptic, naša

lica pa so orosile grenke solze. Tiho, kakršno je bilo jutro, je legla na vse nas domače, na sosedo in znanca neznanska bolečina žalosti, ki jemlje vso radost, moč in zaupanje v prihodnost na tem svetu. Skoraj neslišno je Marija odšla in zapustila svoje najdražje. Izgubila je boj z neozdravljivo boleznijo, ki jo je izčrpala v tolikšni meri, da je ostalo samo še upanje v zdravniško pomoč, ki ji je lajšala pot do končnega objema miru.

Dne 31. 3. 2006 smo se na pokopališču v Starem trgu od Marije za vedno poslovili.

Marija Zorman, rojena Hribernik, se je rodila 27. 1. 1928 pri Jamniku na Gradišču. Odraščala je v številni družini in že v ranih letih okusila trdo delo na kmetiji. Čeprav je bilo težko in naporno, je vzljubila kmetijo in delo na njej. Življenjska pot je ni ponesla daleč v svet, saj je svojega bodočega moža Ivana Zorman spoznala kar v bližini in se leta 1950 tudi preselila k njemu na Obnikovo domačijo. Sčasoma sta prevzela kmetijo in skupaj marljivo kmetovala. Plod njune ljubezni je bilo rojstvo petih otrok: Ivana, Marjana, Jožeta, Anice in Lenke. A komaj sta zastavila svoje načrte za kmetovanje, že se je usoda poigrala in Marija je izgubila moža. To ji je vzelo veliko energije in moči, veliko svetlobe in lepote življenja. Toda ostala je pokončna kmečka žena. Skrbna, ljubeča, vedno pripravljena na prijazno besedo in razdajanje za druge. Skromna kot je bila, je vse tegobe obdržala zase, saj ni hotela nikogar obremenjevati. Vsi, ki smo jo poznali, vemo, da so ji od vsega na svetu največ pomenili njeni otroci, vnuki in pravnuki. Zelo radi so jo obiskovali, še posebej je bila srečna vsako leto na svečnico, ko so skupaj praznovali kot ena družina. Takrat jo je vedno obiskala tudi še edina živeča sestra Vida, na katero je bila zelo navezana. Dobro se je razumela s snaho Elčko, saj ji je bila zadnja leta skupaj s hčerko Renato in sinom Primožem v veliko oporo. Kmetijo je zapustila sinu Pepiju, ker je že dolgo vedela, da z njo dobro gospodari.

Na svetu so stvari, katerih naše razburkano življenje nika-kor ne more spremeniti, jih razumeti, o njih odločati, slovo pa je nepremostljiva življenjska resnica, ki nas sredi dela in življenjskega toka preseneti in nam govori, da je tuzemeljsko bivanje minljivo.

Ostala nam bo v večnem spominu. Naj počiva v miru poleg staršev in moža, od Obnikove domačije pa naj ji veter z njiv, travnikov in gozdov ponese še zadnji pozdrav k večnemu počitku.

Svojci se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in zancem, ki ste nam lajšali bolečino ter nam kakorkoli pomagali. Prav lepa hvala osebju internega oddelka Splošne bolnišnice Slovenj Gradec za zdravljenje in lajšanje bolečin. Hvala gospodu župniku Tadeju Legnarju za opravljen pogrebni obred, govorniku za besede slovesa, pevskemu zboru Šempetrski pavri za zapete žalostinke, godbeniku za zaigrano tišino ter pogrebni službi za storitve. Hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, ji darovali cvetje, sveče in svete maše, nam pa izrazili pisna in ustna sožalja.

Žalujoči: otroci Ivan, Marjan, Jože, Lenka in Anica z družinami ter sestra Vida z družino

Avgust Javornik

Avgust se je v svoji mladeniški dobi izučil za mizarja. Imel je spretno roko in vztrajnost in so ga hvalila njegova dela, vendar je največji del svojega življenja daroval gozdu, saj ga je že v najbolj rosní mladost vabil les; tja kjer raste, tja, od koder so furmani vozili najlepše plohe, tja ga je bolj kot delavnica vabilo petje žag in sekir. Bil pa je tudi čas velikih sečenj in ni mu bilo težko stopiti med kar

prve prave »holcarje« takratne Gozdne, po vseh preobrazbah današnjega Zavoda za gozdove.

Je pa imel takratni, njegov čas, drugačne manire. Še v temi, poleti pa v jutranji zarji, so se sekači odpravili zdoma z dobro opiljeno žago, sekiro in »kelo« v nahrbtniku v planino. Pa pripravljena malica za ves dan je bila priložena. Tople malice in druga zaščita so bile še sanje, uresničene veliko kasneje. Čeprav delavec starega tipa je rad in vestno spremljal vse, kar je olajševalo in izboljševalo delo v gozdu, od gojenja do končne izdelave lesa. Bil je znan kot natančen delavec, ki ve, kaj se iz določenega drevesa da narediti. Bil je še eden tistih tipičnih holcarjev, ki mu je bil gozd vse, mala domačija na Tomaževem na Jerneju pa prijetno domovanje zanj, za ženo Mimo in njegove štiri hčerke. Bil je vesten delavec in skrben gospodar, dokler ga niso leta odnesla delček za delčkom, kakor smreke v gozdu. Stara leta je lepo pre-miroval pri hčerki na Ravnah.

Od Gustlna smo se poslovili na muškem pokopališču v krogu njegovih bližnjih, mnogih znancev in nekdanih sodelavcev. Kljub trdemu delu je imel srečo doživeti polnih 92, kot je sam rad rekel, lepih let. Mi pa bomo nanj ohranili lep spomin, spomin na holcarsko legendo.

Prisrčna hvala za pot, ki ste jo storili, hvala za sleherno dobro besedo sožalja in prav za vse, kar nam je kdo pomagal ali tolažilnega zaželel ob njegovem slovesu.

Vsi njegovi in nekdani sodelavci

Spomin

Dve leti je minilo, odkar smo se poslovili od drage žene, mame in babice

Vide Pogorevc

1930 – 2004

Tiho, tiho je.

*Še pesem ptic je onemela,
le daleč tam nekje
nekoč se srca naša
bodo spet objela.*

*Že dve leti dom je prazen,
odkar nehote smo šli narazen.
Če bi bilo mogoče,
da bi solza koga obudila,
potem, draga mama, ne bi tebe
črna zemlja krila.*

*Naj lučka na grobu ti vedno gori
in rožica lepa ti grob krasi.*

Mož Ivan, otroci Ivica, Vida in Marko z družinami, Jure ter vnuki Katja, Veronika, Aleks, Nejc, Anže in Eva

Vlado Pogorevčnik

*Pomlad na vrt je tvoj prišla
in čakala, da prideš Ti,
in sedla je na rožna tla
in jokala, ker tebe ni.*

Nenadoma, brez besed slovesa, nas je mnogo prezgodaj, v 49. letu starosti, zapustil naš dragi Vlado Pogorevčnik iz Dovž.

Besede niso dovolj, da bi z njimi izrazili zahvalo vsem, ki ste nam ob najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli besede sožalja, prinašali cvetje in sveče in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Zahvaljujemo se vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem, še posebej Peharovi družini.

Iskrena hvala sodelavcem Utekša, reševalcem, gasilcem in trgovini AS, IPC Gorenje, vojakom slovenske vojske 20 MTB in 3. MTČ – Celje, Elektru, govorniku Ivanu Krenkerju, duhovniku Poldiju Koratu, cerkvenemu pevskeemu zboru, izvajalcu Tišine ter pogrebni službi Jerneja Zaveršnika.

Žalujoci: žena Cvetka, sin Robi, mama Pavla in sestra Vikica ter snaha Trezika z družinama

Spomin

Ob izgubi našega očeta, dedka in tasta **FRANCA HÖBLA**, p. d. Fajdllovega očeta, posestnika s Sv. Vida 25 pri Vuzenici, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se od njega poslovili na pokopališču Muta-Vuzenica, darovali cvetje, sveče in svete maše.

Hvala dr. Haložanu, njegovemu dolgoletnemu osebnemu zdravniku, patronažni službi Radlje, še posebej ge. Dorici Jehart in zdravniškemu osebju pljučnega oddelka Splošne bolnišnice Maribor na Slivniškem Pohorju.

Hvala gospodu dekanu Ernestu Berložniku za opravljen pogreb in pevcem župnijske cerkve v Vuzenici za odpete pesmi.

Zahvala tudi Komunalnemu podjetju Radlje, še posebej g. Rudiju Lampretu, za opravljene pogrebne storitve.

Hvala vsem, ki ste ga v velikem številu pospremili na zadnji poti, ter nam s toplo besedo in stiskom roke izrekli sožalje.

Njegovi: Peter, Darinka, Mika, Albin, Brani, Aljaž, Ana, Meta in Mia

Francišek Poberžnik

☆1919

†2006

*Po oknom v vejah ptič prepeva.
Somrak po hribih luč ugaša.
Smrt dneva z mene težo jemlje,
naproti mi zvezde gredo,
nad zemljo, ki dremlje,
me tiho angeli neso.*

V življenju se zgodi, da izgubiš najdražje. A nikoli se ne more zgoditi, da izgubiš tudi misel in spomin nanje. In ne bo se izgubila misel in ne bo se izgubil spomin na dragega Franciška, ki je letos slavil 87 let, ko je pomlad s svojim pisanim plaščem je pokrila njegov grob.

Življenje je kot potovanje, polno dogodkov, lepih in manj lepih. Njegovo potovanje se je začelo v Otiškem Vrhu pri Smrečniku v številni družini sedmih otrok. Že kot otrok je okusil trdo življenje; komaj dvanajstletnemu fantiču je umrl oče in odšel je služiti k Bavhu. Težki časi in želja po samostojnosti sta ga navedla, da se je zaposlil pri cestnem podjetju in nato svojo delovno dobo nadaljeval na žagi v Dravogradu, zaslužen upokojevec pa je kot sekač dočakal na Gozdnem gospodarstvu.

Leta 1952 je spoznal svojo življenjsko sopotnico Elizabeto, se z njo poročil in skupaj s štirimi otroki sta ustvarila topel dom pri Bukovniku v Bukovju.

Živel je skromno, svoje življenje je namenil svojim, ki jim je bil pravi oče in mož, jih razumel in znal pripravljati na samostojno življenje, saj je vsem pomagal zgraditi domove, hčerka pa je prevzela njegovo rodno domačijo.

Rad je imel življenje, rad je bil vesel in dobre volje. Rad je imel svojo družino, še posebej svojih osem vnukov in sedem pravnukov, s katerimi so si podarili veliko prisrčnih in veselih uric, dajal jim je svojo ljubezen, bogato z življenjskimi izkušnjami, oni pa njemu svojo igrivost in mladostno energijo.

Slovo je vzel med prazniki, njegov duh, spomin, njegova dobrota in ljubezen pa so ostali med nami.

Davorin Proje

Nekaj spominov na osnovno šolo v Slovenj Gradcu pred 50 leti

Mirko Krevh, upokojen učitelj

Pol stoletja nazaj sta v Slovenj Gradcu delovali dve šoli. Osnovna šola je bila v prostorih stare graščine (Rotenturn) ob Suhodolnici, na Gosposvet-ski cesti pri bolnišnici pa je delovala nižja gimnazija.

V šolskem letu 1955/56 je osnovno šolo v Slovenj Gradcu obiskovalo 375 učencev

od 1. do 4. razreda, ki so bili razporejeni v 11 oddelkov. Povprečno je bilo v oddelku 34 učencev (npr. v 4. b 45 učencev). Za pouk je bilo na razpolago 8 učilnic, zato je bil pouk treh oddelkov popoldan. Prostori v nekdanji graščini so bili v primerjavi z današnjima sodobnima šolskima stavba-

ma v mestu zares skromni. V tedanji učilnici so bila tla iz lesenih desk. Pod je bil ob začetku šolskega leta namazan s protiprašnim oljem, z močnim vonjem po nafti. Razumljivo, da učenci niso nosili copat. Šolska tabla je bila dvodelna, dvizna. Pred tablo je bil dvignjen prostor s katedrom in

stolom za učitelja. V kotu pred tablo je bil stol z umivalnikom z vodo. Klopi so bile vezane, v eni so lahko sedeli 4 učenci ali več. Električna je služila pretežno za razsvetljavo, električni didaktični aparati so bili redki. V učilnici je bila peč na drva in premog, ki jo je oskrbovala snažilka. Šola ni imela telovadnice in razen peščenega šolskega dvorišča tudi ne zunanega igrišča. Šolska kuhinja je delovala več ali manj na volonteristični osnovi, bila pa je nekaj let po vojni deležna pomoči UNICEF-a. Malicala je približno polovica otrok, precej tudi brezplačno. Tudi vrtec je bil tedaj upravno del osnovne šole. Obiskovalo ga je le 48 otrok. Vzgojiteljici sta bili Z. Večko (Verčnik) in A. Debevc. Delovni teden je trajal 6 dni. Vse druge dejavnosti (študij, konference, roditeljski sestanki) so bile organizirane pozno popoldan in v nedeljo dopoldan.

Kljub skromnim materialnim razmeram je vladala v šoli velika delovna vnema in vzajemno sodelovanje med starejšimi, izkušenimi učitelji in mladimi učitelji, ki so začeli pedagoški poklic nekaj let po osvoboditvi, to je po 2. svetovni vojni.

Učitelji Osnovne šole Slovenj Gradec v šolskem letu 1955/56

Stojijo od leve: M. Božič, I. Krajcar, M. Krevh, D. Čuček, Z. Bocak, V. Vižintin, V. Jeromel. Sedijo od leve: F. Jazbinšek, Z. Stani, R. Vižintin, S. Žolnir, I. Potočnik. (ravnatelj: Rudolf Vižintin)

Adolf Lenart predstavil svoje umetnine

Franc Jurač

V okviru razstave članov Kulturnega društva Stari trg je svoje umetnine iz lesa in korenin razstavil tudi Adolf Lenart. Razstavo med 21. in 23. aprila si je ogledalo veliko obiskovalcev.

Adolf Lenart se je predstavil kar »v rimi«:

*Sem fant bil še mlad,
po gozdu sem hodil rad.
Že takrat sem menil,
da bi iz vej in korenin kaj naredil.
Sedaj, ko imam čas,
uresničujem svoj notranji jaz.
Po gozdu iščem stvari, iz katerih
lahko kaj naredil bi.
Me žena vpraša: »Ja, kaj pa je to?«
Odgovorim ji: »Boš videla, to bo lepo!«*

*Kačo, žabo, raco in psa naredil
bom za vnuke svoje,
kažipot pa za vse, ki so v hitrem
življenjskem tempu izgubili se.
Tako sem svoja dela prvič na razstavo v
Starem trgu postavil
in pokazal del tega,
kar sem v svojih 65 letih življenja
ustvaril.*

Del razstavljenih izdelkov Adolfa Lenarta

Druga obletnica žagalnice Otiški vrh

Franc Jurač

Po dveh letih obratovanja Žage Otiški Vrh so v Gozdnem gospodarstvu Slovenj Gradec zadovolj-

ni, saj proizvodnja teče po planu in pridobili so si kupce za proizvodnje žage tako doma kot v tujini.

Od prvega aprila dalje vodi žagalnico Jure Čas, diplomirani inženir gozdarstva, ki je povedal:

»V okviru Gozdnega Gospodarstva Slovenj Gradec predstavlja PE Žaga po predvideni letni realizaciji eno izmed dveh največjih PE enot. Dejavnost PE je primarna predelava hlodovine – beljenje, krojenje in v zadnji fazi procesa dela sam razrez lesa.

Danes, ko smo tehnično popolnoma usposobljeni, ko obvladujemo tudi postopke popravil in vzdrževanja, dosegamo učinke preko 200 m³ razreza na dan.

Cilj PE v letošnjem letu je predelati 45000 m³ okroglega lesa za potrebe konstrukcijskega lesa na žagalnici ter 4000 m³ lesa manjših premerov na profilni liniji.

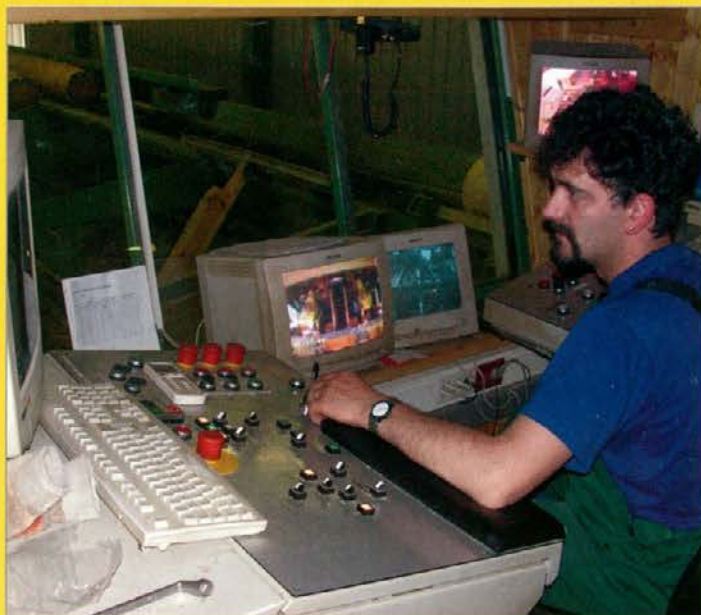
Postrojenje profilne linije in žagalnice

Razkladanje hlodovine na deponiji pred lupilnimi linijami

Trami, pripravljeni za odvoz v tujino

Franc Lesjak, strojnik na žagalnici

Hlodovina v srcu žagalnice

Potrebujete premoženjsko zavarovanje z osebno in pravno asistenco?

OPA! Prvič v Sloveniji zavarovanje premoženja vključuje osebno in pravno asistenco za vas in vaše najdražje. Varnost vašega doma smo razširili še na kritje stroškov odvetnikov, pravnih svetovanj, osebnih nezgod, medicinske oskrbe, prevoza v bolnišnico in drugih škodnih primerov. Doma in v tujini!

PE Podružnica Slovenj Gradec, Francetova cesta 7
2380 Slovenj Gradec
tel.: 02/88 12 700, 02/88 12 730, faks: 02/88 12 737
e-pošta: pe-slovenj-gradec@zav-mb.si

PREMOŽENJSKO ZAVAROVANJE
Z OSEBNO IN PRAVNO ASISTENCO

080 19 20 www.opa.si